

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. kovo 15 d.*

Byloje T-26/02

Daiichi Pharmaceutical Co. Ltd, įsteigta Tokijuje (Japonija), atstovaujama advokatų J. Buhart ir P.-M. Louis,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujamą R. Wainwright ir L. Pignataro-Nolin, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti arba sumažinti 2001 m. lapkričio 21 d. Komisijos sprendimo 2003/2/EB dėl tyrimo pagal EB sutarties 81 straipsnį ir pagal EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/E-1/37.512 – Vitaminai) (OL L 6, 2003, p. 1) 3 straipsnio f punktu ieškovei paskirtą baudą,

* Proceso kalba: anglų.

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas H. Legal, teisėjai P. Mengozzi ir I. Wiszniewska-Białecka,
posėdžio sekretorius I. Natsinas, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. vasario 23 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

- ¹ 2001 m. lapkričio 21 d. Sprendimo 2003/2/EB dėl tyrimo pagal EB sutarties 81 straipsnį ir pagal EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/E-1/37.512 – Vitaminai) (OL L 6, 2003, p. 1, toliau – sprendimas) 1 straipsnyje Komisija nustatė, kad keletas įmonių pažeidė EB 81 straipsnio 1 dalį ir Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo 53 straipsnio 1 dalį dalyvaudamos keliuose skirtinguose karteliniuose susitarimuose, susijusiuose su dvylika skirtingų vitaminų – A, E, B 1, B 2, B 5, B 6, folio rūgšties, vitaminų C, D 3, H, betakarotino ir karotinoidų – rinkų.

Konkrečiai iš sprendimo antros konstatuojamosios dalies matyti, kad šiais karteliniiais susitarimais atitinkamos įmonės nustatė įvairių produktų kainas, pasidalijo pardavimo kvotas, bendrai susitarė dėl kainų padidinimo ir jas padidino, paskelbė kainas pagal savo susitarimus, pardavė produktus už sutartą kainą, parengė sutarčių laikymosi priežiūros ir kontrolės mechanizmą bei dalyvavo reguliariuose susitikimuose dėl planų įgyvendinimo.

- 2 Tarp šių įmonių yra japonų įmonė *Daiichi Pharmaceutical Co. Ltd* (toliau – *Daiichi* arba ieškovė), kuri buvo pripažinta atsakinga už pažeidimus su vitaminais B 5 ir B 6 susijusiose Bendrijos ir EEE rinkose (sprendimo 1 straipsnio 1 dalies g punktas).
- 3 Sprendimo 1 straipsnio 2 dalies f punkte Komisija pripažino, kad pažeidimai, kuriuose dalyvavo *Daiichi*, tęsėsi atitinkamai nuo 1991 m. rugsėjo mėn. iki 1999 m. vasario mėn. ir nuo 1991 m. sausio mėn. iki 1994 m. birželio mėnesio.
- 4 Sprendimo 2 straipsniu įmonėms, atsakingoms už nurodytus pažeidimus, buvo nurodyta nedelsiant juos nutraukti, jeigu jos dar to nebuvo padariusios, ir nuo to laiko susilaikyti nuo nurodytų neteisėtos veiklos ar veiksmų, taip pat nuo bet kokių tapataus ar lygiavėrcio tikslo ar poveikio priemonių.
- 5 Nors Komisija paskyrė baudas už konstatuotus pažeidimus vitaminų A, E, B 2, B 5, C, D 3, betakarotino ir karotenoidų rinkose, nepaskyrė baudų už konstatuotus pažeidimus vitaminų B 1, B 6, H ir folio rūgšties rinkose (sprendimo 3 straipsnis).

- 6 Iš sprendimo 645–649 konstatuojamųjų dalių tikrai matyti, kad pastarosiose rinkose nustatyti pažeidimai nutraukti daugiau nei penkeri metai iki Komisijos tyrimo pradžios, ir todėl šių pažeidimų atžvilgiu buvo taikomas 1974 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2988/74 dėl teisinių procedūrų ir sankcijų, taikomų pagal Europos ekonominės bendrijos taisyklės dėl transporto ir konkurencijos, taikymo terminų (OL L 319, p. 1) 1 straipsnis.
- 7 Todėl konkrečiai *Daiichi* nebuvo paskirtos baudos už dalyvavimą pažeidime, susijusiame su vitaminu B 6.
- 8 Kita vertus, *Daiichi*, kaip ir kitoms dviem įmonėms, kurios pripažintos atsakingomis už su vitaminu B 5 (pantoteno rūgštis, taip pat vadinama „calpan“) susijusį pažeidimą, t. y. *F. Hoffman-La Roche AG* (toliau – *Roche*) ir *BASF AG*, paskirta bauda už dalyvavimą šiame pažeidime (sprendimo 3 straipsnio f punktas).
- 9 Šios baudos dydį Komisija nustatė vadovaudamasi savo Baudų nustatymo, remiantis Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalimi ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalimi, metodo gairėmis (OL C 9, 1998, p. 3, toliau – Baudų nustatymo metodo gairės) ir savo Pranešimu dėl baudų neskyrimo ar sumažinimo kartelių atvejais (OL C 207, 1996, p. 4, toliau – Pranešimas dėl bendradarbiavimo).
- 10 Sprendimo 657 ir 658 konstatuojamosiose dalyse Komisija nurodė bendruosius kriterijus, kurių pagrindu nustatė baudų dydį. Ji pabrėžė, kad atsižvelgė į visas bylos aplinkybes ir ypač į pažeidimo sunkumo bei trukmės kriterijus, kurie abu aiškiai numatyti 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamento Nr. 17, pirmojo reglamento, įgyvendinančio Sutarties 85 ir 86 straipsnius (OL 13, 1962, p. 204), 15 straipsnio

2 dalyje, kiekvienu atveju atskirai įvertindama kiekvieną pažeidimuose dalyvavusią įmonę, konkrečiai atsižvelgdama į galimas sunkinančias arba lengvinančias aplinkybes nustatant skiriamos baudos dydį ir prireikus taikydama Pranešimą dėl bendradarbiavimo.

- 11 Dėl pažeidimų sunkumo, atsižvelgdama į nagrinėjamų pažeidimų pobūdį, jų poveikį atskiroms atitinkamų vitaminų rinkoms ir į aplinkybę, jog kiekvienas iš pažeidimų apėmė visą bendrąją rinką, o po EEE rinkos sukūrimo – visą šią rinką, Komisija nusprendė, kad įmonės, kurioms skiriamas sprendimas, padarė itin sunkius EB 81 straipsnio 1 dalies ir EEE susitarimo 53 straipsnio 1 dalies pažeidimus, už kiekvieną kurių galima skirti bent po 20 milijonų eurų dydžio baudą (sprendimo 662–674 konstatuojamosios dalys).

- 12 Siekdama nustatyti pradinius baudų dydžius, Komisija, pabrėžusi, kad atsižvelgė į atskirų atitinkamų rinkų dydį, nurodė, jog „ypač sunkių nusizengimų kategorijai numatytų baudų skalė leidžia įmonėms skirti skirtingas baudas, kad būtų atsižvelgta į kiekvienos efektyvų ekonominį pajėgumą padaryti didelę žalą konkurencijai, ir nustatyti tokį baudos lygį, kuris turėtų žymų atgrasantį poveikį“. Ji pastebėjo, kad „tai ypač taikytina tuomet, kai, kaip ir šiuo atveju, pažeidime dalyvaujančios įmonės yra itin skirtingo dydžio“. Po to ji nurodė, kad „šios bylos, susijusios su keletu įmonių, aplinkybėmis siekiant nustatyti bazinį baudos dydį, būtina atsižvelgti į konkrečią kiekvienos iš įmonių svarbą ir, atitinkamai, realų jos veiksmų poveikį konkurencijai“ (Sprendimo 675, 678 ir 679 konstatuojamosios dalys).

- 13 Šiuo tikslu Komisija nusprendė galinti suskirstyti atitinkamas įmones į skirtingas kategorijas „pagal kiekvienos iš jų santykinę svarbą atskiroms atitinkamų vitaminų rinkoms“, nurodydama, kad „prireikus įmonės priskyrimas tam tikrai kategorijai gali

būti keičiamas, ypač atsižvelgiant į poreikį užtikrinti atgrasantį poveikį“. Siekdama palyginti santykinę atskirų įmonių svarbą kiekvienai iš atitinkamų vitaminų rinkų, Komisija nusprendė, kad pagrįsta vadovautis atitinkamo produkto pasauline apyvarta. Komisija pabrėžė, kad iš tikrųjų „visi karteliniai susitarimai buvo sudaromi siekiant pasauliniu mastu padalyti rinkas, taip apribojant konkurenciją EEE“ ir kad „konkreto kartelio atskiro nario pasaulinė apyvarta taip pat leidžia suprasti jo įtaką viso šio kartelio efektyvumui arba, kitaip tariant, kartelio nestabilumui šio nario nedalyvavimo atveju“. Komisija taip pat nurodė, kad nustatydamas atitinkamą apyvartą, atsižvelgė į „paskutinius pilnus kalendorinius pažeidimo metus“.

- 14 Be to, dėl su vitaminu B 5 susijusio pažeidimo Komisija konstatavo, kad „Roche ir Daiichi buvo du pagrindiniai vitamino B 5 gamintojai pasaulinėje rinkoje“, ir dėl to priskirti pirmai kategorijai, o BASF, „kurios dalis pasaulinėje rinkoje buvo žymiai mažesnė (beveik pusė Roche dalies)“, buvo priskirta antrai kategorijai. Taigi už šį pažeidimą Roche bei Daiichi taikytas 20 milijonų eurų pradinis baudos dydis „atsižvelgiant į kategorijas, nustatytas įmonių santykinės svarbos rinkoje pagrindu“, o BASF – 14 milijonų eurų (sprendimo 689 ir 690 konstatuojamosios dalys).
- 15 Kad užtikrintų pakankamą baudos atgrasantį poveikį, Komisija padidino Roche ir BASF apskaičiuotą pradinį baudos dydį 100 %, atsižvelgdama į šių įmonių dydį ir pasaulinius resursus (sprendimo 697–699 konstatuojamosios dalys).
- 16 Dėl pažeidimo trukmės Komisija nurodė, kad Roche, Daiichi ir BASF padarė ilgai trukusį, šiuo atveju – aštuonerius metus, pažeidimą, ir kiekvienai įmonei baudos už

ankstesniuose dviejuose punktuose nurodytus veiksmus dydį padidino 80 %. Todėl ieškovei nustatytas bazinis baudos dydis pasiekė 36 milijonus eurų (sprendimo 706 ir 711 konstatuojamosios dalys).

- 17 Tačiau nors būtent už su vitaminu B 5 susijusį pažeidimą *Roche* ir *BASF* taikyta sunkinanti aplinkybė dėl vadovavimo ir inicijavimo, ir dėl to joms nustatytas pagrindinis baudos dydis buvo padidintas atitinkamai 50 % ir 35 % (sprendimo 712–718 konstatuojamosios dalys), ieškovės atžvilgiu Komisija netaikė jokios sunkinančios ar lengvinančios aplinkybės.
- 18 Administracinėje procedūroje ieškovė norėjo pasinaudoti lengvinančia aplinkybe remdamasi tuo, kad sistemingai nesilaikė fiksuotų kainų ir apimčių, todėl susitarimų poveikis rinkai buvo sušvelnintas. Sprendimo 728 ir 729 konstatuojamosiose dalyse Komisija atmetė šį ieškovės reikalavimą dėl šių motyvų:

„(728) Komisija pastebi, kad susitarimų dėl tikslinių kainų įgyvendinimas nereikalauja, kad šios kainos būtų tiksliai taikomos. Susitarimai laikomi įgyvendinamais, jei šalis nustato savo kainas priartindamos jas prie sutartų tikslinių kainų. Taip yra su vitaminų C ir B 5 rinkoms susijusių kartelinių susitarimų atveju. Tai, kad įmonė, kurios su konkurentais suderinti veiksmai dėl kainų yra nustatyti, veikia ne taip, kaip sutarta su konkurentais, nebūtinai yra faktorius, į kurį turi būti atsižvelgta kaip į lengvinančią aplinkybę nustatant skiriamos baudos dydį. Iš tikrųjų įmonė, kuri nepaisydama suderintų veiksmų su savo konkurentais, rinkoje vykdo daugiau ar mažiau nepriklausomą politiką, paprasčiausiai gali bandyti pasinaudoti karteliniu susitarimu savo naudai (byla T-308/94, *Cascades SA prieš Komisiją*, Rinkiny 1998, p. II-925, 230 punktas).

(729) Dėl susitarimų dėl kiekių įgyvendinimo yra aišku, kad kartelių nariai nusprendė, jog nustatyti kiekiai yra minimalūs. Tiek, kiek kiekviena šalis galėjo parduoti bent minimalų joms suteiktą kiekį, susitarimo buvo laikomasi. Taip buvo kartelinių susitarimų, susijusių su vitaminais C ir B 5 rinkomis, atvejais.“

19 Galiausiai dėl Pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymo Komisija nusprendė, kad nuo 1999 m. birželio 2 d. iki liepos 30 d. gautais laiškais *Roche* ir BASF pirmos pateikė pagrindinius atitinkamų draudžiamų susitarimų, susijusių, be kita ko, su vitaminu B 5, egzistavimo įrodymus, taip sukliudydamos ieškovei įvykdyti Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus b punkte numatytą sąlygą. Vis dėlto inicijuodamos neteisėtą veiklą, susijusią, be kita ko, su vitaminu B 5, ir veikdamos kaip jos pagrindinės vykdytojos, *Roche* ir BASF, Komisijos teigimu, neįvykdė Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus b punkto sąlygos. Todėl nė vienai iš su atitinkamu susitarimu dėl vitamino B 5 susijusių trijų įmonių bauda nebuvo sumažinta šio Pranešimo B arba C skyriaus pagrindu (sprendimo 743–745 konstatuojamosios dalys).

20 Tačiau kiekvienai iš jų bauda buvo sumažinta pagal Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyrių. Iš tiesų Komisija nusprendė, kad aštuonios įmonės, kurioms adresuojamas Sprendimas, įskaitant *Roche*, BASF ir *Daiichi*, „bendradarbiavo su Komisija prieš priimant pranešimą apie kaltinimus, padėjo nustatyti pažeidimus, kuriuose jos dalyvavo ir (arba) neginčijo aplinkybių, kuriomis Komisija grindė savo kaltinimus“ (Sprendimo 754 konstatuojamoji dalis).

21 Komisija konkrečiai nurodė, kad pateikdamos tikslius įrodymus dėl būtent su vitamino B 5 rinka susijusių draudžiamų susitarimų organizacinės struktūros, *Roche* ir BASF padarė didžiausią įtaką konkrečių šio pažeidimo esminių aspektų nustatymui ir jų patvirtinimui. Taigi Komisija padarė išvadą, kad *Roche* ir BASF

įvykdė Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus 2 dalies pirmoje įtraukoje numatytas sąlygas ir baudą, kuri būtų skirta, jei jos nebūtų bendradarbiavusios su Komisija, sumažino 50 % (sprendimo 747, 748, 760 ir 761 konstatuojamosios dalys).

22 Komisija konstatavo, kad 1999 m. liepos 9 d. ieškovė jai suteikė informaciją apie kartelio dėl vitamino B 5 organizaciją ir struktūrą, kuri labai palengvino svarbių pažeidimo aspektų nustatymą ar patvirtinimą. Taigi Komisija padarė išvadą, jog ieškovė įvykdė Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus 2 dalies pirmoje įtraukoje numatytas sąlygas ir baudą, kuri būtų skirta, jei ji nebūtų bendradarbiavusi su Komisija, sumažino 35 % (sprendimo 749, 750 ir 764 konstatuojamosios dalys).

23 Todėl už su vitaminu B 5 susijusį pažeidimą sprendimo 3 straipsnyje buvo skirtos tokios baudos:

— *Roche*: 54 milijonai eurų,

— *BASE*: 34,02 milijonai eurų,

— *Daiichi*: 23,4 milijonai eurų.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 24 Ši byla buvo pradėta ieškovės ieškiniu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2002 m. vasario 8 dieną.
- 25 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendė pradėti žodinį bylos nagrinėjimą ir, taikydamas proceso organizavimo priemones pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 64 straipsnį, pateikė raštu tam tikrus klausimus šalims, kurios į juos atsakė per nustatytą terminą.
- 26 2005 m. vasario 23 d. posėdyje buvo išklausti šalių žodiniai pasisakymai ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.
- 27 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:
- panaikinti sprendimo 3 straipsnio f punktą,
  - nepatenkinus pirmojo reikalavimo, žymiai sumažinti ieškovei paskirtos baudos dydį,
  - priteisti iš atsakovės bylinėjimosi išlaidas.

28 Atsakovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

- atmesti ieškinį,

- priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

29 Ieškovė neginčija nei sprendime jos atžvilgiu konstatuotų faktinių aplinkybių, nei Komisijos išvados, kad šios aplinkybės yra EB 81 straipsnio 1 dalies ir EEE susitarimo 53 straipsnio 1 dalies pažeidimas. Ieškovė teigia, kad pirmiausia ieškiniu ji reikalauja visiškai panaikinti sprendimo 3 straipsnio f punktą, nes pagal Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyrių Komisija jos turėjo visiškai neskirti ir, nustatydamą ieškovei paskirtos baudos dydį, Komisija padarė daug klaidų. Nepatenkinus pirmojo reikalavimo, ieškovė teigia, kad dėl nurodytų klaidų, naudodamasis neribota jurisdikcija, Pirmosios instancijos teismas bent jau žymiai sumažintų paskirtos baudos dydį.

30 Pagrįsdama šiuos reikalavimus, ieškovė nurodo tris pagrindus. Pirma, ji teigia, kad nustatant 20 milijonų eurų pradinį baudos dydį buvo padaryta akivaizdžių vertinimo klaidų „klaidingai taikant teisės aktus faktinėms aplinkybėms“, pažeistos Baudų nustatymo metodo gairės, vienodo vertinimo bei proporcingumo principai. Antra, ji teigia, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą „klaidingai taikydama teisės aktus faktinėms aplinkybėms“ ir pažeidė Baudų nustatymo metodo gaires, atsisakydama pripažinti lengvinančią aplinkybę tai, jog ji tik iš dalies vykdė su

vitaminu B 5 susijusius draudžiamus susitarimus. Trečia, ji remiasi akivaizdžiomis klaidomis, „klaidingu teisės aktų taikymu faktinėms aplinkybėms“, Pranešimo dėl bendradarbiavimo ir vienodo vertinimo principo pažeidimais, padarytais Komisijai vertinant jos bendradarbiavimą administracinėje procedūroje.

1. Dėl su pradiniu baudos dydžio nustatymu susijusio pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

- 31 Šis pagrindas, susijęs su ieškovei paskirtos baudos 20 milijonų eurų pradinio baudos dydžio nustatymu (žr. 12–14 punktus), sudarytas iš trijų dalių.
- 32 Pirmoje dalyje ieškovė teigia, kad pagal pažeidimo sunkumą nustatydamą pradinį baudos dydį Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą „klaidingai taikydama teisės aktus faktinėms aplinkybėms“ ir pažeidė Baudų nustatymo metodo gaires, nepriskirdama ieškovės trečiai kategorijai po *Roche* ir *BASF*.
- 33 Ieškovė, be kita ko, nurodo, kad pagal Baudų nustatymo metodo gaires (1 A punkto ketvirtą konstatuojamąją dalį) vertinant pažeidimo sunkumą „svarbu atsižvelgti į pažeidėjų efektyvų ekonominį pajėgumą padaryti didelę žalą kitiems ūkio subjektams ir ypač vartotojams“.

34 Šiuo klausimu ieškovė kaltina Komisiją nustatčius tokį patį pradinį baudos dydį kaip ir *Roche*, kuri yra didesnė už BASF nustatytą pradinę sumą, neatsižvelgdama į aplinkybę, kuri jai buvo žinoma, kad tiek *Roche*, tiek BASF padarė didesnę žalą konkurencijai nei ieškovė.

35 Iš tiesų, pirma, iš sprendimo 592 konstatuojamosios dalies matyti, kad *Roche* ir BASE, kaip „premkisų“ gamintojai (pradinis produktas, skirtas naudoti gyvulių pašarų gamybai, kurio pagrindinė sudedamoji dalis yra vitaminai) bei kaip vitaminų tiekėjai kitiems premkisų gamintojams, turėjo galimybę mažinti jų klientais esančių premkisų gamintojų pelno maržas ir realiai ar potencialiai daryti žalą jų veiklai, didindami parduodamų vitaminų kainą. Kita vertus, BASF ir ypač *Roche*, kaip viso vitaminų asortimento gamintojai, kėlė vieno vitamino gamintojų išstūmimo iš rinkos pavojų, sumažindami šio vitamino kainą iki grobuoniško lygio ir kitų vitaminų kainos sąskaita padengdamos kainų skirtumą. Iš sprendimo 716 konstatuojamosios dalies matyti, kad bendras *Roche* ir BASF pajėgumas įgyvendinti antikonkurencinius susitarimus ir juos išlaikyti reikšmingai sustiprėjo dėl jų gaminamų produktų, sudarančių atskiras, tačiau glaudžiai susijusias rinkas, didelio asortimento. Tačiau ieškovė, kuri nebuvo vertikalčiai integruota ir neturėjo tokio vitaminų asortimento, kaip *Roche* ir BASE, Komisija turėjo priskirti trečiai kategorijai po šių dviejų įmonių ir skirti mažesnę pradinį baudos dydį, palyginti su paskirtomis minėtoms įmonėms.

36 Antroje pagrindo dalyje, pateikiamoje papildomai, ieškovė teigia, kad Komisija, pagal pažeidimo sunkumą nustatydamą pradinį baudos dydį nepriskyrusi ieškovės antrai kategorijai kartu su BASE, padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, „klaidingai pritaikė teisės aktus faktinėms aplinkybėms“ ir pažeidė vienodo vertinimo principą.

- 37 Šiuo klausimu ieškovė primena, kad sprendimo 680 konstatuojamojoje dalyje atitinkamas įmonės Komisija priskyrė skirtingoms kategorijoms pagal jų atitinkamo produkto, t. y. vitamino B 5, pasaulinę apyvartą per paskutinius pilnus kalendorinius, t. y. 1998, pažeidimo metus.
- 38 Tačiau, pirma, paprasčiausias šio vitamino pasaulinės apyvartos ir *Roche*, BASF ir ieškovės 1998 m. užimamų dalių pasaulinėje rinkoje palyginimas patvirtintų, kad *Daiichi* turėjo būti priskirta tai pačiai kategorijai kaip ir BASF, ir todėl Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.
- 39 Ieškovė pabrėžia, kad iš tikrųjų, viena vertus, pagal sprendimo 123 konstatuojamojoje dalyje pateikiamą su vitaminu B 5 susijusią lentelę šio vitamino gamintojų atitinkama pasaulinė apyvarta 1998 m. buvo tokia: *Roche* – 57 milijonai eurų, *Daiichi* – 43 milijonai eurų, BASF – 34 milijonai eurų, kitos įmonės – 32 milijonai eurų. Ji pastebėjo, kad jos vitamino B 5 apyvarta buvo 14 milijonų eurų mažesnė už *Roche* apyvartą ir tik 9 milijonais eurų didesnė už BASF apyvartą, todėl *Roche* apyvarta viršijo ieškovės apyvartą 33 %, o BASF apyvarta buvo 21 % mažesnė už ieškovės apyvartą.
- 40 Antra, ieškovė pabrėžia, kad ankstesniame punkte nurodytų apyvartų pagrindu apskaičiuotos 1998 m. pasaulinės rinkos dalys buvo tokios: *Roche* – 34,3 %, *Daiichi* – 25,9 %, BASF – 20,5 %, kitos įmonės – 19,3 %. Ji taip pat nurodo, kad 1998 m. jos dalis pasaulinėje rinkoje buvo 8,4 procentinių punktų mažesnė už *Roche* ir vos 5,4 procentinių punktų didesnė už BASF.
- 41 Be to, ieškovė priduria, kad net vadovaujantis kitais kriterijais, tokiais kaip apyvarta EEE 1998 m., EEE rinkos dalys 1998 m. arba EEE rinkos dalys per 1991–1998 m.

pažeidimą, darytina ta pati išvada: ji turėjo būti priskirta tai pačiai kategorijai ne kartu su *Roche*, bet greičiau kartu su BASF. Tik pagal pasaulinės rinkos dalis per 1991–1998 m. pažeidimą ieškovės padėtis būtų vos vienu procentiniu punktu artimesnė *Roche* nei BASF padėčiai.

⁴² Atsižvelgiant į santykinę ieškovės ir BASF apyvartų ir rinkos dalių artumą, pradinis ieškovei paskirtos baudos dydis neturėtų būti didesnis nei 14 milijonų eurų.

⁴³ Antra, ieškovės teigimu, sprendimas pažeidžia vienodo vertinimo principą, nes be jokio objektyvaus pateisinimo skirtingos situacijos (ieškovės ir *Roche* situacijos) vertinamos vienodai, o vienodos situacijos – skirtingai (ieškovės ir BASF situacijos), ir ieškovė priskiriama pirmai su vitaminu B 5 susijusio kartelio narių kategorijai (kuriai nustatytas pradinis baudos dydis yra 20 milijonų eurų), nors iš esmės analogiškėmis faktinėmis aplinkybėmis BASF buvo priskirta antrai su vitaminu B 2 susijusio kartelio narių kategorijai (kuriai nustatytas pradinis baudos dydis yra 10 milijonų eurų).

⁴⁴ Pastaruoju klausimu ieškovė nurodo tai, kad jos apyvarta ir dalis pasaulinėje vitamino B 5 rinkoje 1998 m. buvo mažesnė už BASF apyvartą ir dalį pasaulinėje vitamino B 2 rinkoje, kuriais sprendime remiamasi siekiant su šiuo vitaminu susijusio kartelio narius suskirstyti kategorijomis. Ji, be to, pabrėžia, kad remiantis net ir nagrinėjamo produkto pasaulinės rinkos dalimi per visą pažeidimo laikotarpį, t. y. sprendime nepanaudotu kriterijumi, vadovaujantis vienodo vertinimo principu, ji turėjo būti priskirta antrai su vitaminu B 5 susijusiai kategorijai. Iš tikrųjų ji

pabrėžia, kad vidutinė jos šio vitamino rinkos dalis pažeidimo laikotarpiu (29 %) buvo identiška BASF vidutinei vitamino B 2 rinkos daliai su šia rinka susijusio pažeidimo laikotarpiu ir kad šiose rinkose atitinkamai tiek ji, tiek BASF vieta buvo maždaug per vidurį tarp pirmą ir trečią vietas užimančių ūkio subjektų.

45 Trečioje pagrindo dalyje, nurodytoje papildomai prie antros dalies, ieškovė teigia, kad nustatydamą pagal pažeidimo sunkumą apskaičiuotą pradinį baudos dydį Komisija pažeidė proporcingumo principą, nes nepriskyrė ieškovės *Roche* ir BASF atžvilgiu atskirai kategorijai, kuriai nustatytas pradinis baudos dydis būtų tarp *Roche* ir BASF paskirtų baudų, tačiau artimesnis BASF paskirtai baudai.

46 Ji pabrėžia, kad 1998 m. spalio 14 d. Sprendime 1999/210/EB dėl tyrimo pagal EB sutarties 81 straipsnį (bylos IV/F-3/33.708 – *British Sugar plc*, bylos IV/F-3/33.709 – *Tate & Lyle plc*, bylos IV/F-3/33.710 – *Napier Brown Company Ltd*, bylos IV/F-3/33.711 – *James Budget Sugars Ltd*) (OL L 76, p. 1, toliau – sprendimas *British Sugar*), nustatydamą pradinį baudos dydį pagal sunkumą, Komisija neabejodama išskyrė tris gamintojų kategorijas. Ieškovė, be kita ko, pabrėžia, kad *Tate & Lyle* buvo priskirta antrai kategorijai po *British Sugar*, nors abi bendrai užėmė 90 % dviejų nagrinėjamų rinkų dalį (Didžiosios Britanijos pramoninio ir mažmeninės prekybos cukraus rinkų), *British Sugar* užimant 51–54 %, o *Tate & Lyle* – 38–40 %, ir kad jų atitinkamos konkurencinės padėties buvo daug artimesnės, palyginti su kitų dviejų trečiai kategorijai priskirtų rinkos ūkio subjektų, kartu turėjusių 6–11 % rinkos, padėtimis.

47 Atsakovė mano, kad priskirdama ieškovę pirmai su vitaminu B 5 susijusio pažeidimo kategorijai kartu su *Roche*, nepadarė nei vertinimo klaidos, nei pažeidė Baudų nustatymo metodo gaires ar vienodo vertinimo ir proporcingumo principus.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Įvadinės pastabos

- 48 Pirmiausia reikia pastebėti, kad iš sprendimo 655–775 konstatuojamųjų dalių matyti, jog už pripažintus EB 81 straipsnio 1 dalies ir EEE susitarimo 53 straipsnio 1 dalies pažeidimus Komisija paskyrė baudas pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir kad net jei sprendime nėra aiškiai nurodomos Baudų nustatymo metodo gairės, Komisija nustatė baudos dydį, taikydamą jose nurodytą metodą.
- 49 Nors Komisija turi diskrecijos nustatydamą kiekvienos baudos dydį ir neprivalo taikyti tikslios matematinės formulės (1995 m. balandžio 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Martinelli prieš Komisiją*, T-150/89, Rink. p. II-1165, 59 punktas), ji negali nukrypti nuo taisyklių, kurias pati sau nustatė (žr. pagal analogiją 199 m. gruodžio 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Hercules Chemicals prieš Komisiją*, T-7/89, Rink. p. II-1711, kuris apeliacinėje instancijoje buvo patvirtintas 1999 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Hercules Chemicals prieš Komisiją*, C-51/92 P, Rink. p. I-4235, 53 punktą). Kadangi Baudų nustatymo metodo gairės yra priemonė, kuria, atsižvelgiant į aukštesnę teisinę galią turinčias teisės normas, siekiama detalizuoti kriterijus, kuriuos Komisija ketina taikyti naudodamasi savo diskrecija nustatydamą baudas, nustatydamą baudas Komisija turi realiai atsižvelgti į Baudų nustatymo metodo gairių nuostatas, ypač tas, kurios yra imperatyvios (2004 m. liepos 8 d. Sprendimo *JFE Engineering ir kt. prieš Komisiją*, T-67/00, T-68/00, T-71/00 ir T-78/00, Rink. p. II-2501, 537 punktas).
- 50 Pagal Baudų nustatymo metodo gairėse apibrėžtą metodą atitinkamoms įmonėms skirtinų baudų pradiniu dydžiu Komisija laiko sumą, nustatytą atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą. Vertinant pažeidimo sunkumą reikia atsižvelgti į jo pobūdį,

konkrečią jo įtaką rinkai, jei ją įmanoma išmatuoti, ir susijusios geografinės rinkos dydį (1 A punkto pirmoji pastraipa). Pagal tai pažeidimai yra skirstomi į tris kategorijas, t. y. „lengvi pažeidimai“, už kuriuos galimų baudų dydis yra nuo 1 000 iki 1 milijono eurų, „sunkūs pažeidimai“, už kuriuos galimų baudų dydis yra nuo 1 milijono iki 20 milijonų eurų, ir „labai sunkūs pažeidimai“, už kuriuos galimų baudų dydis yra virš 20 milijonų eurų (1 A punkto antrosios pastraipos pirma ir trečia įtraukos). Kiekvienai šiai kategorijai siūlomų baudų skalė leidžia diferencijuoti įmonėms skiriamas baudas pagal jų padarytų pažeidimų pobūdį (1 A punkto trečioji pastraipa). Be to, vadovaujantis Baudų nustatymo metodo gairėmis, yra būtina atsižvelgti į pažeidėjų efektyvų ekonominį pajėgumą padaryti didelę žalą kitiems ūkio subjektams ir ypač vartotojams bei nustatyti tokį baudos lygį, kuris užtikrintų žymų atgrasantį efektą (1 A punkto ketvirtoji pastraipa).

51 Kiekvienoje iš trijų taip apibrėžtų pažeidimo kategorijų, vadovaujantis Baudų nustatymo metodo gairėmis, gali prireikti diferencijuoti baudos dydį tam, kad būtų atsižvelgta į kiekvienos konkuruojančios įmonės nusikalstamos veiklos specifinę svarbą ir tikrąją įtaką konkurencijai ypač tuomet, kai reikšmingai skiriasi to paties tipo pažeidimus padariusių įmonių dydis, ir pagal tai pritaikyti pradinį pagrindinės baudos dydį atsižvelgiant į kiekvienos įmonės specifinį vaidmenį (1 A punkto šeštoji pastraipa).

52 Šioje byloje ieškovė neginčija nei labai sunkaus jai sprendime priskiriamo su vitaminu B 5 susijusio pažeidimo pobūdžio, nei vertinimų, kuriais Komisija remiasi darydama išvadą dėl šio pažeidimo pobūdžio ir dėl to, kad jis labai sunkus, dėl realaus jo poveikio rinkai ir dėl nagrinėjamos geografinės rinkos dydžio (sprendimo 662–674 konstatuojamosios dalys).

- 53 Be to, ieškovė neginčija Komisijos šioje byloje iškelto kriterijaus (675 konstatuojamoji dalis) atsižvelgti į skirtingų nagrinėjamų vitaminų produktų rinkų dydį nustatant pradinį baudos dydį. Šis kriterijus iš esmės reiškė baudos, kurią Komisija paskyrė pirmos kategorijos įmonėms už kiekvieną pažeidimą, pradinio dydžio diferenciaciją atsižvelgiant į kiekvienos atitinkamos rinkos dydį.
- 54 Ieškovės šiuo pagrindu pareiškė kritiką dėl pritaikytų skirtingų individualių pradinių baudos dydžių su vitaminu B 5 susijusio kartelio nariams pagal Baudų nustatymo metodo gairių 1 A punkto ketvirtąją ir šeštąją pastraipas.
- 55 Iš sprendimo 679–681 konstatuojamųjų dalių matyti, kad šiuo atveju skirtingas baudas Komisija pritaikė vadovaudamasi įmonių suskirstymo metodu, kad ji suskirstymo kriterijumi pasirinko atitinkamų įmonių santykinį dydį atitinkamoje rinkoje ir kad taikydama šį kriterijų rėmėsi nagrinėjamo produkto pasauline apyvarta.
- 56 Ieškovė neginčija kartelio narių suskirstymo į keletą kategorijų ir tokios pačios pradinio baudos dydžio nustatymo tai pačiai kategorijai priskiriamiems nariams principo. Ji ginčija konkrečiai jos priskyrimą pirmai kategorijai kartu su *Roche*, nors BASF buvo priskirta antrai kategorijai. Ji pirmiausia mano, kad turėjo būti priskirta trečiai kategorijai, po *Roche* ir BASF (pirma pagrindo dalis), papildomai nurodydama, kad turėjo būti priskirta antrai kategorijai kartu su BASF (antra pagrindo dalis), ir prie to dar papildomai nurodydama, kad turėjo būti priskirta atskirai kategorijai tarp *Roche* ir BASF (trečia pagrindo dalis).

Dėl pirmos dalies

- 57 Pirmoje šio pagrindo dalyje ieškovė iš esmės kaltina Komisiją padarius akivaizdžią vertinimo klaidą ir nepripažinus efektyvaus ekonominio pajėgumo padaryti didelę žalą kitiems ūkio subjektams kriterijaus, kaip numatyta Baudų nustatymo metodo gairių 1 A punkto ketvirtojoje pastraipoje, jai skirstant pagal kategorijas su vitaminu B 5 susijusio kartelio narius. Komisija neatsižvelgė į du dalykus, kurie, ieškovės nuomone, yra labai svarbūs lyginant minėtus trijų atitinkamų įmonių pajėgumus: tai, kad, pirma, būdamos vertikalčiai integruotos, *Roche* ir *BASF* turėjo galimybę mažinti jų konkurentų žemesnėje premiksų rinkoje pelno maržas didindamos vitamino B 5 kainą; antra, gamindamos platų vitaminų asortimentą, vitamino B 5 rinkoje taikė grobuoniškas kainas kompensuodamos nuostolius kitų vitaminų kainos pakėlimu.
- 58 Šiuo atžvilgiu reikėtų pabrėžti, kad „efektyvaus ekonominio pajėgumo padaryti didelę žalą kitiems ūkio subjektams ir ypač vartotojams“ vertinimas, kurį pagal Baudų nustatymo metodo gairių 1 A punkto ketvirtąją pastraipą Komisija turi atlikti kaip „būtiną“ pažeidimo sunkumo nustatymo dalį, reikalauja įvertinti atitinkamų įmonių specifinę svarbą atitinkamoje rinkoje, t. y. jų poveikį. Tokiomis aplinkybėmis rinkos dalys, vertinant pagal apimtį arba vertę, yra tinkamas vertinimo kriterijus, nes padeda nustatyti kiekvienos įmonės santykinę svarbą šioje rinkoje (šiuo klausimu žr. 1998 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Baustahlgewebe prieš Komisiją*, C-185/95 P, Rink. p. I-8417, 139 punktą ir 2003 m. liepos 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cheil Jedang prieš Komisiją*, T-220/00, Rink. p. II-2473, 88 punktą).
- 59 Tačiau ieškovė neginčija nei to, kad taikant šioje byloje Baudų nustatymo metodo gairių 1 A punkto ketvirtąją pastraipą reikia atsižvelgti į atitinkamų įmonių santykinę svarbą atitinkamoje rinkoje, nei to, kad vertinant šią svarbą reikia atsižvelgti į

apyvartą arba atitinkamas pasaulinės vitamino B 5 rinkos dalis. Pirmoje šio pagrindo dalyje ji tik nurodo, kad Komisija neatsižvelgė į *Roche* bei BASF vertikalią integraciją ir jų gaminamų vitaminų asortimento dydį.

- 60 Šiuo atžvilgiu reikia pabrėžti, kad vienos įmonės rinkos dalis iš tiesų yra apytikslis šios įmonės poveikio rinkai rodiklis, o kitos aplinkybės, kaip, pavyzdžiui, dominuojančios padėties EB 82 straipsnio prasme vertinimo atveju, gali būti svarbios išsamiau ir tiksliau nustatant šio poveikio apimtį (1979 m. vasario 13 d. Sprendimo *Hoffmann-La Roche prieš Komisiją*, 85/76, Rink. p. 461, 48 punktas).
- 61 Vis dėlto reikia laikyti, kad siekdama įvertinti pažeidimo sunkumą ir nustatyti pradinį baudos dydį Komisija gali remtis duomenimis apie apyvartą ir užimamas atitinkamos rinkos dalis, nustatydamą pažeidėjų efektyvų ekonominį pajėgumą padaryti didelę žalą kitiems ūkio subjektams, nebent specifinės aplinkybės, pavyzdžiui, šios rinkos savybės, labai sumenkina šių duomenų reikšmę ir vertinant įmonių įtaką rinkai reikalauja atsižvelgti į kitus atitinkamus faktorius.
- 62 Tačiau šioje byloje ieškovė, kuri posėdyje dar kartą pripažino, kad Komisija turi diskreciją skirstyti į kategorijas remiantis pasauline vitamino B 5 apyvarta, nenurodė tokių specifinių aplinkybių.

- 63 Iš tiesų, nors vertikalė integracija ir produktų asortimento dydis kartais gali būti faktoriai, tinkami įvertinti poveikį, kurį viena įmonė gali daryti rinkai, ir kartu su rinkos dalimis būti papildomas šio poveikio požymis (žr., pavyzdžiui, dėl vertikalios integracijos, 1978 m. vasario 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *United Brands prieš Komisiją*, 27/76, Rink. p. 207, 67–72 ir 78–81 punktus, o dėl produktų asortimento dydžio – 1983 m. lapkričio 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Michelin prieš Komisiją*, 322/81, Rink. p. 3461, 55 ir 56 punktus), šioje byloje konstatuotina, kad ieškovės argumentai dėl *Roche* bei BASF vertikalios integracijos ir jų produktų asortimento dydžio nepatvirtina, jas turėjus ypatingą ir reikšmingą konkurencinį pranašumą atitinkamoje rinkoje.
- 64 Taigi dėl vertikalios integracijos ieškovė apsiriboja teiginiu, kad padidindamos vitamino B 5 kainą *Roche* ir BASF galėjo sumažinti premiksų gamintojų, šių vitaminų pirkėjų ir *Roche* bei BASF konkurentų žemesnę premiksų rinkoje, pelno maržą. Šiuo klausimu taip pat reikia pažymėti, kad ieškovė, kaip vitamino B 5 tiekėja, taip pat turėjo galimybę tai daryti, išskyrus vienintelį skirtumą, kad nebūdama aktyvi premiksų rinkoje negalėjo pasinaudoti šia galimybe savo padėties šioje žemesnėje rinkoje stiprinimui. Tačiau šis skirtumas yra labiau susijęs su motyvais, kuriais galėjo vadovautis trys gamintojai padidindami vitamino B 5 kainą, nei su poveikiu, kurį jie galėjo daryti šio produkto rinkai.
- 65 Siūlomo vitaminų asortimento dydžio argumentu ieškovė grindžia teiginį, kad dėl pajamų, kurias *Roche* ir BASF galėjo gauti iš atskiras rinkas sudariusių, tačiau glaudžiai susijusių kitų vitaminų rinkų, jos turėjo galimybę nustatyti grobuoniškas vitamino B 5 kainas. Šiuo klausimu pakanka nurodyti, kad galimybė nustatyti grobuoniškas kainas neturėtų būti preziumuojama vadovaujantis vien tuo, kad nagrinėjama įmonė gamina platesnį giminingų produktų asortimentą nei jos konkurentai. Be to, kadangi argumentuose ieškovė pabrėžia gaminusi tik du vitaminus, reikia pabrėžti, jog, kaip matyti iš sprendimo 107 ir 108 konstatuojamųjų dalių, ieškovė gamino ne tik vitaminus B 5 ir B 6, bet ir „platų etinių vaistų, laisvai parduodamų sveikatos produktų ir veterinarijos produktų asortimentą“ ir kad per 1998, t. y. per paskutinius pilnus kalendorinius, su vitaminu B 5 susijusio pažeidimo metus, jos visas pardavimas sudarė 1 920 milijonų ekiu, iš kurių tik 43 milijonai, kaip nurodyta sprendimo 123 konstatuojamojoje dalyje pateikiamoje lentelėje, buvo

priskirti vitaminui B 5. Ieškovė niekaip nepaiškino, kodėl eventualaus produkto kainų karo finansavimas turėtų būti atliekamas tik pajamomis, gautomis parduodant giminingus produktus.

- ⁶⁶ Tokiomis aplinkybėmis ieškovė neįrodė, kad, skirstydama į kategorijas su vitaminu B 5 susijusio kartelio narius ir neatsižvelgdama į *Roche* ir BASF dalyvavimą premiksų rinkoje bei į daugelyje vitaminų produktų rinkų, Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą arba pažeidė Baudų nustatymo metodo gaires. Todėl pirma šio pagrindo dalis turi būti atmesta.

Dėl antros ir trečios dalių

- ⁶⁷ Antroje šio pagrindo dalyje ieškovė teigia, kad taikydama sprendime įtvirtintą kriterijų, t. y. atitinkamų kartelio narių santykinę svarbą rinkoje pagal pasaulinę apyvartą ir nagrinėjamo produkto pasaulinės rinkos užimamas dalis per paskutinius pilnus kalendorinius pažeidimo metus, Komisija turėjo *Daiichi* priskirti antrai kategorijai kartu su BASF. Jos priskyrimas pirmai kategorijai kartu su *Roche* yra akivaizdžios vertinimo klaidos pasekmė ir nesuderinama su vienodo vertinimo principu.
- ⁶⁸ Šiuo atžvilgiu reikia pabrėžti, kad šie ieškovės kaltinimai daugiausia grindžiami klaidinga prielaida, kad sprendime Komisija įvertino santykinę įmonių svarbą atitinkamoje rinkoje, remdamasi duomenimis už 1998 metus.

- 69 Tiesa, kad sprendimo 681 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, jog ji atsižvelgia į „duomenis apie nagrinėjamam produktui priskirtiną pasaulinę apyvartą už paskutinius pilnus kalendorinius pažeidimo metus“, t. y. už 1998 m. vitamino B atveju.
- 70 Vis dėlto, atsižvelgiant į kitas sprendimo ištraukas, matyti, ką atsakovė iš esmės patvirtino atsakydama į Pirmosios instancijos teismo klausimą, pateiktą taikant proceso organizavimo priemones, kad įmonių skirstymo kategorijomis tikslais kiekvieno atskiro pažeidimo, kurio atžvilgiu sprendime įmonės buvo suskirstytos į kategorijas, atveju Komisija iš tiesų rėmėsi šių įmonių užimamomis pasaulinės rinkos dalimis per visą pažeidimo laikotarpį.
- 71 Iš tiesų sprendimo 682 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad „gamintojų suskirstymui į skirtingas kategorijas reikalingi faktoriai“ yra nurodyti 683–696 konstatuojamosiose dalyse „kiekvienam vitaminui atskirai“.
- 72 Iš tiesų iš šių konstatuojamųjų dalių matyti, kad kiekvienai iš su vitaminais A, E, B 2, B 5, C ir D 3 susijusių pažeidimų kategorijų „įmonių santykinės svarbos rinkoje kriterijaus pagrindu“ Komisija apibrėžė dvi kategorijas ir nustatė pradinis baudų dydžius „atsižvelgiant (į šias) kategorijas“. Priskirdama kiekvieną iš įmonių pirmai arba antrai kiekvieno pažeidimo kategorijai, Komisija pasirinko duomenimis apie rinkos dalis. Vis dėlto, atsižvelgiant į sprendimo 691 ir 693 konstatuojamosiose dalyse pateikiamus duomenis, matyti, kad šios rinkos dalys buvo apskaičiuotos ne pagal nagrinėjamo produkto pasaulinę apyvartą paskutiniais pilniais kalendoriniais pažeidimo metais (nurodomą lentelės apie skirtingas sprendimo 123 konstatuojamojoje dalyje pateikiamų vitaminų produktų rinkas antrame stulpelyje be skliaustų), bet yra vidutinės įmonių užimamos rinkos dalys iš esmės per visą pažeidimo laikotarpį (šios vidutinės rinkos dalys yra nurodytos lentelių antrame stulpelyje skliaustuose).

- 73 Tokiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad dėl rašybos klaidos atsiradusi nuoroda į paskutinius pilnus kalendorinius pažeidimo metus sprendimo 681 konstatuojamojoje dalyje neturi poveikio ir todėl nėra įmonių priskyrimo vienai ar kitai kategorijai pagrindimo sudėtinė dalis.
- 74 Be to, reikia pabrėžti, kad ieškovė visiškai neginčijo viso pažeidimo laikotarpio duomenų reikšmės įmonių suskirstymui kategorijomis remiantis jų santykinę svarbą rinkoje. Kita vertus, tokių duomenų reikšmė negali būti labai ginčijama, nes Komisija turėjo įvertinti kiekvienos įmonės per kelerius metus padaryto pažeidimo sunkumą. Be to, pastebėdama, kad suskirstymas kategorijomis sprendime nebuvo pagrįstas viso pažeidimo laikotarpio duomenimis, ir neginčydama šių duomenų teisingumo, ieškovė savo raštuose vis dėlto teigė, kad šių duomenų pagrindu visais atvejais darytina išvada, kad vienodo vertinimo principas reikalauja priskirti ją antrai kategorijai kartu su BASF (žr. šio sprendimo 44 punktą).
- 75 Posėdyje ieškovė suabejojo sprendime pateiktų skaičių apie visu pažeidimo laikotarpiu įmonių užimamas rinkos dalis patikimumu. Pabrėždama, kad šių skaičių šaltinis nėra žinomas, nes tokie skaičiai Komisijai niekada nebuvo pateikti, ieškovė nurodė, kad jie yra tik Komisijos spėjimai, kurie, jų nepatikrinus, vis dėlto neturėtų būti tinkamos įrodymo priemonės.
- 76 Šis prieštaravimas yra pavėluotas ir dėl to nepriimtinas vadovaujantis Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalimi. Iš tikrųjų tai ieškovė galėjo nurodyti jau ieškinyje, kuriame, priešingai, ji pati pasirėmė ir duomenimis apie visą pažeidimo laikotarpį ir konkrečiai EEE rinkos dalimis 1991–1998 m., nurodytomis sprendimo 123 konstatuojamojoje dalyje pateikiamos su

vitaminu B 5 susijusios lentelės trečiame stulpelyje, kad pagrįstų savo šio pagrindo antros dalies argumentą dėl akivaizdžios vertinimo klaidos (žr. šio sprendimo 41 punktą). Bet kuriuo atveju, net ir pripažinus šį prieštaravimą priimtinu, jis neturėtų būti pripažintas pagrįstu, nes ieškovė galiausiai apsiriboja neapibrėžta nagrinėjamų duomenų patikimumo kritika, nepateikdama jokios informacijos, kuri leistų abejoti jų teisingumu.

77 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, jog reikia atmesti ieškovės šio pagrindo antros dalies argumentus dėl 1998 m. vitamino B 5 kartelio narių pasaulinės apyvartos, pasaulinės rinkos dalių, apyvartos EEE ir EEE rinkos dalių palyginimo (žr. šio sprendimo 38–41 punktus).

78 Tuo pačiu tikslu ieškovės atliktas EEE rinkos dalių 1991–1998 m. pažeidimo laikotarpiu palyginimas (žr. šio sprendimo 41 punktą) taip pat nėra tinkamas, nes ieškovė neginčija Komisijos sprendimo šiuo atveju, diferencijuojant įmones pradinių baudos dydžių nustatymo stadijoje, vadovautis apyvarta arba atitinkamo vitamino produkto pasaulinės rinkos dalimis. Iš tiesų, toks sprendimas negali būti kritikuojamas, atsižvelgiant į pasaulinę nagrinėjamos geografinės rinkos apimtį (žr. sprendimo 73 konstatuojamąją dalį), kurios neginčijo ieškovė ir į paties kartelio apimtį pasauliniu mastu. Galiausiai galima pastebėti, kad nagrinėjamu karteliniu susitarimu, be kita ko, buvo siekiama paskirstyti pardavimo kvotas pasauliniu bei regioniniu mastu (įskaitant kvotą Europai) įvairiems dalyviams (žr. sprendimo 301 ir 305 konstatuojamąsias dalis), dėl ko apyvartos EEE arba EEE rinkos dalies kaip kriterijaus pasirinkimas taptų nereikšmingas, net jei produkto geografinė rinka būtų apribota tik EEE teritorija (žr. šiuo klausimu 2004 m. balandžio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Tokai Carbon ir kt. prieš Komisiją*, T-236/01, T-239/01, nuo T-244/01 iki T-246/01, T-251/01 ir T-252/01, Rink. p. II-1181, 195–200 punktus).

- 79 Iš tikrųjų konstatuotina, kad ieškovė neteigia, jog antrai kategorijai kartu su BASF ji priskirta tinkamai įvertinus įmonių santykinę svarbą pasaulinei vitamino B 5 rinkai pagal vidutines jos užimamos pasaulinės rinkos dalis visu pažeidimo laikotarpiu. Priešingai, ji pati turėjo pripažinti, kad remiantis šiais duomenimis jos padėtis (29 %) nors ir vienu procentiniu punktu buvo artimesnė *Roche* (36 %) nei BASF padėčiai (21 %) (žr. šio sprendimo 41 punktą).
- 80 Taigi ieškovė neįrodė, kad jos nepriskirdama antrai kategorijai kartu su BASF Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.
- 81 Toliau reikia nagrinėti šio pagrindo antros dalies kaltinimus dėl vienodo vertinimo principo pažeidimo kartu ir šio pagrindo trečios dalies kaltinimu dėl proporcingumo principo pažeidimo. Šie kaltinimai nagrinėtini tik tiek, kiek jie gali būti reikšmingi, t. y. kiek jie pagrįsti subsidiariai pateiktais duomenimis, susijusiais su atitinkamų įmonių užimamomis pasaulinės rinkos dalimis visu pažeidimo laikotarpiu.
- 82 Ieškovė nurodo vienodo vertinimo principo pažeidimą dėl jos priskyrimo pirmai su vitamino B 5 pažeidimu susijusiai kategorijai kartu su *Roche*, nors jos situacija nebuvo panaši į šios įmonės situaciją, ir kad ji buvo vertinama kitaip nei BASE, nors jos situacija buvo panaši į ieškovės situaciją. Vienodo vertinimo principas buvęs pažeistas taip pat dėl to, kad BASF buvo priskirta antrai su vitaminu B 2 susijusio pažeidimo kategorijai, nors jos padėtis šio pažeidimo atžvilgiu buvo panaši į ieškovės padėtį su vitaminu B 5 susijusio pažeidimo atžvilgiu (žr. šio sprendimo 44 punktą). Galiausiai proporcingumo principo pažeidimas matyti ir iš ieškovės nepriskyrimo atskirai kategorijai tarp *Roche* ir BASF.

- 83 Šiuo atžvilgiu reikia pabrėžti tai, kad ieškovė neginčija paties kartelio narių suskirstymo kategorijomis metodo taikymo skirtingų pradinių baudų sumų nustatymo etape. Šis metodas, be kita ko, patvirtintas Pirmosios instancijos teismo praktikoje, nors ir ignoruoja tai pačiai kategorijai priskirtų įmonių dydį (2003 m. kovo 19 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *CMA CGM ir kt. prieš Komisiją*, T-213/00, Rink. p. II-913, 385 p. ir minėto Sprendimo *Tokai Darbon ir kt. prieš Komisiją* 217 punktą), tačiau lemia fiksuoto pradinio baudos dydžio nustatymą visoms tos pačios kategorijos įmonėms.
- 84 Žinoma, toks skirstymas kategorijomis turi atitikti vienodo vertinimo principą, pagal kurį draudžiama panašias situacijas vertinti skirtingai ir skirtingas situacijas identiškai, nebent toks vertinimas būtų objektyviai pagrįstas. Kita vertus, pagal teismo praktiką baudų dydis turi būti proporcingas bent faktorių, kuriais remiantis įvertintas pažeidimo sunkumas, atžvilgiu (žr. minėto Sprendimo *Tokai Darbon ir kt. prieš Komisiją* 219 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 85 Siekdamas įvertinti, ar kartelio narių suskirstymas kategorijomis yra suderinamas su vienodo vertinimo ir proporcingumo principais, Pirmosios instancijos teismas, tikrindamas Komisijos naudojimosi šioje srityje turima diskrecija teisėtumą, vis dėlto turi tik patikrinti, ar šis suskirstymas yra nuoseklus ir objektyviai pateisinamas (minėto Sprendimo *CMA CGM ir kt. prieš Komisiją* 406 ir 416 punktai ir minėto Sprendimo *Tokai Darbon ir kt. prieš Komisiją* 220 ir 222 punktai), savo vertinimu iš karto nepakeisdamas Komisijos vertinimo.
- 86 Šiuo atveju, išskyrus su betakarotinu ir karotinoidais susijusius pažeidimus, dėl kurių nuspręsta, jog nebuvo reikalo skirstyti kategorijomis (žr. sprendimo 695 ir 696 konstatuojamąsias dalis), Komisija kiekvieną iš sprendimu pripažintų pažeidimų suskirstė į dvi kategorijas: pirmą kategoriją, apimančią atitinkamo vitamino pagrindinį gamintoją arba gamintojus pasauliniu mastu, ir antrą kategoriją,

apimančią vieną ar daugiau šio vitamino gamintojų, „kurių rinkos dalys buvo gerokai mažesnės“ (žr. sprendimo 681, 685, 687, 689, 691 ir 693 konstatuojamąsias dalis).

- 87 Konstatuotina, kad gamintojų suskirstymas į dvi kategorijas, t. y. į pagrindinius ir kitokius pažeidėjus, yra neblogas būdas įvertinti jų santykinę svarbą rinkoje tam, kad būtų galima nustatyti atitinkamą pradinį baudos dydį, jei toks skirstymas ne per daug iškreipia nagrinėjamų rinkų vaizdą. Šios išvados nepaneigia tai, kad įgyvendinama savo plačią diskreciją Sprendime *British Sugar* (šio sprendimo 46 punktą) Komisija panaudojo kitokį skirstymo metodą ir nusprendė sukurti tris kategorijas vietoje dviejų, nes ūkio subjektų, kurių atžvilgiu buvo priimtas minėtas sprendimas, skaičius ir jų pasiskirstymas pagal užimamas rinkos dalis skyrėsi nuo šioje byloje nagrinėjamo skaičiaus ir rinkos dalių pasiskirstymo.
- 88 Kiekvienam pažeidimui taikydama šį sprendime panaudotą skirstymo metodą ir remdamasi pasaulinės rinkos dalimis, nustatytais tiesiogiai pagal produkto pasaulinę apyvartą visu pažeidimo laikotarpiu, Komisija suskirstė ūkio subjektus į dvi anksčiau nurodytas kategorijas taip:

Vitaminai	1 kategorija Pagrindinis gamintojas (pagrindiniai gamintojai) (rinkos dalis)	2 kategorija Kitas gamintojas (kiti gamintojai) (rinkos dalis)
Vitaminas A	44 %	32 %–20 %
Vitaminas E	43 %–29 %	14 %–10 %
Vitaminas B 2	47 %	29 %–12 %
Vitaminas B 5	36 %–29 %	21 %
Vitaminas C	40 %–24 %	8 %–6 %
Vitaminas D 3	40 %–32 %	15 %–9 %

- 89 Iš šių duomenų matyti, kad Komisija visais atvejais ribas nustatė ten, kur yra didžiausias skirtumas, net jei jis tėra didesnis vienu procentiniu punktu. Pagrindinių gamintojų kategorijai vienas gamintojas priskirtas tik tada, kai užima itin didelę rinkos dalį (44 ir 47 %). Iš tiesų, 29 % dydžio rinkos dalis laikyta priklausančia arba pirmajai, arba antrajai kategorijai, tačiau santykinė tokią rinkos dalį užimančios įmonės padėtis šiais atvejais skyrėsi: priskyrimas antrai kategorijai vitamino B 2 atveju reiškė 18 procentinių punktų atotrūkį nuo pagrindinio gamintojo, palyginti su 7 ir 14 procentinių punktų skirtumu priskiriant pirmai kategorijai B 5 ir E vitaminų atveju. Vienintelis atvejis, kai 24 % dydžio rinkos dalies užteko įmonę priskirti „pagrindiniam gamintojui“ (C vitamino atveju), rodo 16 procentinių punktų atsilikimą nuo rinkos lyderio ir labai silpną (8 ir 6 %) kitų gamintojų padėtį.
- 90 Konkrečiai dėl su vitaminu B 5 susijusio pažeidimo mažas 7 procentinių punktų skirtumas tarp pirmojo ūkio subjekto *Roche* ir ieškovės, atsižvelgiant į nelabai didelę *Roche* rinkos dalį, leido Komisijai visiškai nuosekliai ir visiškai objektyviai bei nepažeidžiant vienodo vertinimo ir proporcingumo principų laikyti ieškovę pagrindiniu ūkio subjektu ir, kitaip nei trečiąjį ūkio subjektą BASF, „pagrindiniu gamintoju“, bei nustatyti jai tokį patį pradinį baudos dydį kaip ir įmonei *Roche*, didesnę už nustatytąją BASF.
- 91 Konkrečiai dėl ieškovės palyginimo tarp jos situacijos su vitaminu B 5 ir BASF situacijos su vitaminu B 2 susijusių pažeidimų atžvilgiu, kaip teisingai pastebėjo atsakovė, neteisinga šias situacijas laikyti panašiomis nei dėl kiekvienos iš šių įmonių visu pažeidimo laikotarpiu užimamų 29 % dydžio atitinkamos rinkos dalių, nei dėl to, kad atitinkamai tiek vienoje, tiek kitoje rinkoje abi jos užėmė vietą beveik per vidurį tarp pirmo ir trečio ūkio subjekto.

92 Iš tiesų, kadangi Komisija turėjo įvertinti santykinę įmonių svarbą kiekvienai rinkai atitinkamu laikotarpiu, šios dvi ieškovės nurodytos aplinkybės negali būti įvertintos neatsižvelgiant į rinkos dalių pasiskirstymą. Šis pasiskirstymas abiem nagrinėjama atvejais nebuvo panašus. Pirma, pirmojo ūkio subjekto padėtis buvo akivaizdžiai stipresnė su vitaminu B 2 susijusio pažeidimo atveju. Antra, su vitaminu B 2 susijusio pažeidimo atveju BASF 29 % dydžio rinkos dalis (kaip ir *Daiichi* dalis vitamino B 5 rinkoje) buvo artimesnė 12 % rinkos užimančiam trečiajam ūkio subjektui nei 47 % užimančiam pirmajam ūkio subjektui, nes nuo vieno ir nuo kito ją skyrė atitinkamai 17 ir 18 procentinių punktų; priešingai, su vitaminu B 5 susijusio pažeidimo atveju, kaip buvo nurodyta anksčiau, 29 % dydžio *Daiichi* rinkos dalis buvo artimesnė pirmojo ūkio subjekto (36 % užimančios *Roche*) nei trečiajam ūkio subjektui (21 % užimančiai BASF), nes nuo vieno ir kito ją skyrė atitinkamai 7 ir 8 procentiniai punktai.

93 Todėl net jei būtų pripažinta, jog taikant EB 81 straipsnį galima remtis vienodo vertinimo principo pažeidimu ne tik tuomet, kai pažeidžiamas to paties kartelio narių vienodas vertinimas, aplinkybė, kad su vitaminu B 5 susijusio pažeidimo atžvilgiu ieškovė, o su vitaminu B 2 susijusio pažeidimo atžvilgiu – BASF buvo priskirtos skirtingoms kategorijoms, nėra objektyviai nepagrįsta ir nepažeidžia šio principo.

94 Todėl reikia atmesti šio pagrindo antrą ir trečią dalis.

95 Atsižvelgiant į visa tai, kas pasakyta, reikia visiškai atmesti pirmąjį pagrindą.

2. Dėl antrojo pagrindo, susijusio su lengvinančia vien dalinio draudžiamų susitarimų vykdymo aplinkybe

Šalių argumentai

- 96 Ieškovė teigia, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą „klaidingai taikydama teisę faktams“ ir pažeidė Baudų nustatymo metodo gaires nepripažinusi, kad dalinis *Daiichi* su vitaminu B 5 susijusių kartelinių susitarimų vykdymas yra lengvinanti aplinkybė, pateisinanti didelį pagrindinio baudos dydžio sumažinimą (žr. šio sprendimo 18 punktą).
- 97 Ji primena, kad pagal Baudų nustatymo metodo gaires „neteisetų susitarimų arba veiklos neįgyvendinimas praktikoje“ yra lengvinanti aplinkybė, kurios nustatymo logiška pasekmė – baudos dydžio sumažinimas. Iš tiesų santykinai mažesnės baudos paskyrimas įmonei, kuri visiškai arba iš dalies priešinosi karteliniam susitarimui, nei įmonei, kuri laikėsi visų kartelinio susitarimo sąlygų taip padarydama konkurencijai daugiau žalos, yra teisingos Komisijos politikos pavyzdys.
- 98 Pirma, ieškovė teigia, kad, 1999 m. liepos 9 d. Komisijai savanoriškai išsiųstame pareiškime ir atsakyme į pranešimą apie kaltinimus ji įrodė, jog būtent nedidindama arba vėluodama padidinti sutartas kainas sušvelnino šių kainų poveikį.
- 99 Antra, ieškovė teigia nemažinusi ir gamybos, kaip tai buvo numatyta karteliniu susitarimu, bet greičiau labiau nei *Roche* arba *BASF* nuolat viršijusi jai Europoje priskirtus biudžetus, taip tenkindama paklausą ir sumažindama kainų našą. Be to, per kelerius metus į Europą eksportavo daugiau kalcio D-pantotenato (išvalyta

pantoteno rūgštis, toliau – *D-Calpan*) nei pagal kartelinį susitarimą ji pranešė *Roche* ir *BASF*.

100 Ji ginčija Komisijos išvadą, nurodytą sprendimo 729 konstatuojamoje dalyje, jog kartelių nariai jiems priskirtus kiekius laikė minimaliais. Iš tikrųjų vitamino B 5 atveju ši išvada prieštarautų įrodymams, ieškovės Komisijai pateiktiems 1999 m. liepos 9 d. pareiškimu, kurie patvirtina, jog paskirti kiekiai negalėjo būti labai viršijami.

101 Trečia, siekdama pagrįsti savo teiginius dėl tik dalinio susitarimų vykdymo ir įrodyti, kad toks vykdymas buvo ne mėginimas savo naudai pasinaudoti karteliniu susitarimu, bet mėginimas sušvelninti šių iniciatyvų dėl kiekių ir kainų neigiamą poveikį, ieškovė pabrėžia, neturėjusi jokio tiesioginio ekonominio tikslo bendradarbiauti vitamino B 5 atveju, o jei bendradarbiavo, tai tik iš baimės, kad *Roche* imsis represalijų, kurios galėjo kelti jos pašalinimo iš šio vitamino rinkos grėsmę. Iš tiesų ieškovė teigia, kad neturėjo noro labai didinti *D-Calpan* kainos. Pirma, ji bėgštavo, jog premiksų gamintojai ims vartoti iš Kinijos importuotą *D-Calpan* arba iš Japonijos ar iš Rytų Europos importuotą DL-pantotematą (pakaitinis produktas, kurį sudaro iki 45 % *D-Calpan*, naudojamas tik gyvulių šėrimui). Antra, ji bijojo nepriklausomų premiksų gamintojų pajėgumų konkuruoti su *Roche* ir *BASF* parduodant premiksus gyvulių pašarų gamintojams susilpnėjimo, kas būtų sustiprinę šių gamintojų, kurie buvo ieškovės pagrindiniai Europoje parduodamo *D-Calpan* klientai, išstūmimo iš rinkos tendenciją.

102 Remdamasi sprendimo 728 ir 729 konstatuojamosiose dalyse suformuluotais vertinimais (žr. šio sprendimo 18 punktą) atsakovė teigia, kad sprendimu ieškovei

teisingai atsisakyta pripažinti nurodytą lengvinančią aplinkybę. Ji priduria, kad Baudų nustatymo metodo gairėse „neteisetų susitarimų arba veiklos neįgyvendinimas praktikoje“ įvardijamas lengvinančia aplinkybe, ir pastebi, kad ieškovės elgesys šiuo atveju taip neturėtų būti vertinamas, nes ji pati prisipažino, jog vykdydama kartelinių susitarimą iš dalies didino sutartas kainas.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

103 Šiuo pagrindu ieškovė siekia jai paskirto baudos sumažinimo dėl susitarimų neįgyvendinimo praktikoje, tai yra lengvinanti aplinkybė pagal Baudų nustatymo metodo gairių 3 punkto antrąją įtrauką. Esą ji tik iš dalies įvykdė susitarimus dėl kainų ir kiekių, tuo siekdama sumažinti jų poveikį, nes bijojo, jog jos klientai premiksų gamintojai susiras kitus tiekimo šaltinius arba jų konkurencingumas *Roche* ir *BASF* atžvilgiu susilpnės tiek, kad jos bus išstumtos iš premiksų rinkos. Atsisakydama šiuo pagrindu sumažinti jai paskirtą baudą, Komisija esą padarė akivaizdžią vertinimo klaidą ir pažeidė Baudų nustatymo metodo gaires.

104 Sprendimo 728 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Cascades prieš Komisiją* (T-308/94, Rink. p. II-925, 230 punktą), kuriame Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad tai, jog įmonė, kurios dalyvavimas kartelyje dėl kainų yra įrodytas, nesielgė rinkoje su konkurentais sutartu būdu, nustatant skirtinos baudos dydį nebūtinai turi būti vertinama kaip lengvinanti aplinkybė.

105 Pastebėtina, kad nurodytame sprendime Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo Komisijos sprendimą, kuriame dėl vėlesnio priėmimo nebuvo taikomos gairės,

numatančios, kad į neteisėtos sutarties realų netaikymą atsižvelgiama kaip į lengvinančią aplinkybę. Be to, kaip tai nurodyta šio sprendimo 49 punkte, pagal nusistovėjusią teismo praktiką Komisija negali nukrypti nuo taisyklių, kurias pati sau nustatė. Kita vertus, kartelio nario su kitais nariais sutartų priemonių įgyvendinimo laipsnis, jei ir neturi įtakos pačiai įmonės atsakomybei, tai gali turėti įtakos šios atsakomybės apimčiai ir tuo pačiu sankcijos dydžiui (žr. šiuo atžvilgiu 2002 m. spalio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, nuo C-250/99 P iki C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink. p. I-8375, 508–510 punktus ir 2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P, C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 145 punktą).

106 Taigi, manydama, kad neprivalėjo atsižvelgti į įsipareigojimų, kuriuos ieškovė prisiėmė su vitaminu B 5 susijusiu susitarimu, pažeidimą kaip į lengvinančią aplinkybę, Komisija pažeidė Baudų nustatymo metodo gaires.

107 Nepaisant to, siekdama išvengti ieškovės nurodytos lengvinančios aplinkybės taikymo pastarosios atžvilgiu, Komisija sprendime taip pat nusprendė, kad iš bylos medžiagos negalima daryti išvados, jog ieškovė iš tikrųjų pažeidė šiuos įsipareigojimus, nes, pirma, kartelinio susitarimo šalys susitarė dėl tikslinių kainų ir nustatydavo savo kainas priartindamos jas prie tikslinių kainų ir, antra, paskirti kiekiai buvo minimalūs kiekiai, kurių viršijimas nepažeidė jokių susitarimų.

108 Jei tokie vertinimai pasirodytų esantys tinkami ir pagrįsti, tai nebūtų jokio 106 punkte nurodyto Baudų nustatymo metodo gairių pažeidimo, nes lengvinančios aplinkybės netaikymas Komisijos nagrinėjamai bylai bet kuriuo atveju būtų pateisinamas pagal pačias Baudų nustatymo metodo gaires, nes tokiu atveju nebūtų jokio ieškovės susitarimų neįgyvendinimo praktikoje.

- 109 Pirma, šiuo atžvilgiu reikia pabrėžti, jog nepaisant to, jog atsakovė teisingai pabrėžia, jog susitarimų dėl tikslinių kainų įgyvendinimui nebūtinai tikslus kainų taikymas ir susitarimai gali būti laikomi įgyvendinamais, jei šalys nustato tokias kainas, kurios atitiktų sutartą tikslą, vis dėlto šis argumentas savaime nereiškia, kad ieškovė nepažeidė su kitais kartelio nariais sutartų įsipareigojimų dėl kainų, nes iš sprendimo (žr. 304 konstatuojamąją dalį) matyti, jog su vitaminu B 5 susijusio kartelio nariai bendrai susitarė ne vien dėl tikslinės (kainoraščio) kainos, bet ir dėl minimalios kainos nustatymo.
- 110 Antra, konstatuotina, kad bylos medžiaga visiškai nepatvirtina, jog su vitaminu B 5 susijusio kartelio nariams priskirti biudžetai buvo laikomi minimaliais. Priešingai, panašu, kad tai buvo kvotos, kurių iš esmės nebuvo galima viršyti. Iš tiesų iš sprendimo matyti, kad šie biudžetai nustatyti kartu su procentais išreikštų rinkos dalių priskyrimu kartelio nariams ir kad šie biudžetai buvo skirti užtikrinti rinkos dalių išlaikymą (296, 297, 300–302 ir 305 konstatuojamosios dalys).
- 111 Todėl šio sprendimo 107 punkte nurodyti Komisijos vertinimai akivaizdžiai nepagrindžia jos atsisakymo pripažinti nurodytą lengvinančią aplinkybę ieškovės naudai.
- 112 Kadangi sprendimas šiuo atžvilgiu yra neteisėtas, Pirmosios instancijos teismas turi pasinaudoti savo neribota jurisdikcija EB 229 straipsnio ir Reglamento Nr. 17 17 straipsnio prasme, kad nustatytų, ar remiantis ieškovės nurodomomis aplinkybėmis reikia sumažinti baudą ieškovei dėl neteisėtų susitarimų neįgyvendinimo praktikoje.

- 113 Šiuo tikslu Pirmosios instancijos teismas mano, kad reikia patikrinti tai, ar šios aplinkybės patvirtina, jog neteisėtų susitarimų galiojimo laikotarpiu ieškovė iš tikrųjų jų netaikė konkuruodama rinkoje, arba tai, ar ji taip aiškiai ir reikšmingai pažeidė šį kartelinių susitarimą įgyvendinančius įsipareigojimus, kad sutrukdė paties kartelio veikimui.
- 114 Šiuo atžvilgiu reikia pabrėžti, kad remiantis bylos medžiaga į šį klausimą negalima atsakyti teigiamai.
- 115 Pirma, kaip pastebėjo atsakovė, ieškovė neteigia vengusi bet kokio neteisėtų susitarimų įgyvendinimo praktikoje.
- 116 Antra, kadangi ieškovė teigia, jog tik iš dalies įgyvendino šiuos susitarimus, jos pateikta medžiaga nepatvirtina, kad ji taip aiškiai ir reikšmingai nukrypo nuo šio kartelinio susitarimo, kad sutrukdė paties kartelio veikimui.
- 117 Pirma, susitarimų dėl kainos neįgyvendinimui praktikoje pagrįsti ieškovė nurodo tokias aplinkybes:
- a) 1997 m. balandžio 5 d. *Roche* paskelbė didinanti kainą daugiau nei 4%; tačiau 1997 m. balandžio mėn. kainų lygį ieškovės padalinys Europoje *Daiichi Pharmaceutical Europe* (toliau – DPE) ėmė viršyti tik 1997 m. liepos mėn., o bendras *Roche* kainų padidinimas paveikė DPE kainas tik 1997 m. spalio mėn., t. y. po šešių mėnesių nuo *Roche* skelbimo;

- b) 1997 m. lapkričio mėn. arba 1998 m. sausio mėn. susitikimuose su *Roche* ir BASF ieškovė nesėkmingai prieštaravo BASF siūlomam kainų didinimui Europoje;

- c) 1998 m. vasario 25 d. BASF paskelbė didinanti kainas 5 %; tačiau DPE kainos padidėjo (mažiau kaip 5 %) tik gegužės mėn., o vėliau, birželio mėn. sumažėjo iki žemesnio nei vasario mėn. lygio;

- d) ieškovė nedidino kainų nei po BASF 1998 m. balandžio mėn. paskelbtų, nei po *Roche* 1998 m. birželio 13 d. paskelbtų kainų padidinimų;

- e) *D-Calpan* galutiniams vartotojams buvo nuolat ieškovės parduodamas žemesnėmis nei „kainoraščio“ kainomis ir minimaliomis karteliniu susitarimu nustatytomis kainomis dėl to, kad ieškovė nevykdė, trukdė arba vėlavo didinti kainas ir suteikinėjo nuolaidas nuo paskelbtų kainų; konkrečiai ieškovės galutiniams vartotojams parduodamo *D-Calpan* kaina buvo vidutiniškai daugiau nei 10 % mažesnė už „kainoraščio“ kainą ir mažesnė už minimalias kainas.

118 Reikia iš karto atmesti b punkto aplinkybę, nurodytą sprendimo 323 konstatuojamojoje dalyje, nes ji pasako tik tai, kad viename iš 1997 m. lapkritį arba 1998 m. sausį įvykusių kartelio narių susitikimų ieškovė pareiškė savo nepritarimą BASF siūlomam kainų padidinimui, tačiau neturi įtakos ieškovės realiam elgesiui po šio susitikimo.

119 Ieškovės teiginys dėl d punkto aplinkybės, jog ji nedidino kainų po BASF skelbimo 1998 m. balandžio mėn., yra visiškai neįrodytas, nes ieškovės pateikta medžiaga net pačiam Pirmosios instancijos teismui neleidžia nustatyti, ar toks padidėjimas įvyko. Šiuo atžvilgiu ieškovės pateikiama nuoroda į pranešimo apie kaltinimus 103 punktą leidžia daryti išvadą, kad šis padidėjimas iš tikrųjų yra BASF 1998 m. vasario 25 d. paskelbtas kainų padidėjimas, apie kurį kalba c punkte nurodyta aplinkybė. Be to, iš pranešimo apie kaltinimus tame pačiame punkte matyti, kad 1998 m. birželio 13 d. *Roche* paskelbtu kainų padidėjimu buvo siekiama tik veikti pagal 1998 m. vasario 25 d. BASF iniciatyvą ir ją įgyvendinti. Todėl darytina išvada, kad visos c ir d punktuose nurodytos aplinkybės galiausiai yra tik itin ribotas lygiavimasis į vienintelę kainų padidėjimo iniciatyvą, kurios ėmėsi kiti kartelio nariai.

120 Nors a punkte nurodytą aplinkybę patvirtina lentelė apie 1996–1999 m. DPE pardavimo vidutines mėnesio kainas (ieškovės pateikta administracinėje procedūroje ir pridėta prie šios bylos medžiagos, toliau – DPE lentelė), jos reikšmę labai sumažina kiti du ieškovės Komisijai pateikti ir šioje byloje esantys dokumentai, kuriuose, be kita ko, nurodomos su visu pažeidimo laikotarpiu pačios ieškovės galutiniams vartotojams Europoje taikytos vidutinės ketvirčio kainos. Šie dokumentai – diagrama, atskleidžianti 1985–1999 m. laikotarpio vidutinių *Daiichi* pardavimo kainų Europoje kitimą, ir lentelė apie 1991–1998 m. laikotarpio *Daiichi* pardavimo Europoje vidutines metines ir ketvirčio kainas (toliau – *Daiichi* diagrama ir *Daiichi* lentelė) – rodo, kad šių kainų lygis buvo daug didesnis už DPE lentelėje nurodytų DPE kainų lygį. Iš *Daiichi* diagramos aiškiai matyti, kad pačios ieškovės vidutinė kaina 1997 m. antrame ketvirtyje buvo 36 Vokietijos markės (DEM), palyginti su už tą patį laikotarpį DPE lentelėje nurodoma 32,05 DEM DPE kaina. Savo ruožtu *Daiichi* lentelė patvirtina, kad 1997 m. antro ketvirčio vidutinės pačios ieškovės kainos buvo 4,3% aukštesnės už ankstesnio ketvirčio jos vidutines kainas, tai visiškai atitinka prielaidą, kad *Daiichi* lygiavosi į 1997 m. balandžio 5 d. *Roche* paskelbtą 4% dydžio kainų padidėjimą.

- 121 Posėdyje paprašius paaiškinti skirtingus šių kainų lygius ir kodėl nagrinėjant šį pagrindą kartais reikėtų vadovautis DPE kainomis, o kartais – *Daiichi* kainomis, ieškovė nurodė, kad kartais pagrindinė bendrovė suteikdavo DPE tam tikrą veiksmų laisvę ir kad sprendžiant, ar susitarimai dėl kainų buvo iš dalies neįgyvendinti, reikėtų atsižvelgti į pagrindinės bendrovės, t. y. pačios ieškovės, taikomas kainas. Tokiomis aplinkybėmis palyginimas tarp karteliniu susitarimu nustatytų kainų ir DPE kainų praktiškai negali parodyti, kiek ieškovė laikėsi susitarimų dėl vitamino B 5 kainos.
- 122 Dėl e punkte nurodytos aplinkybės iš žemiau pavaizduotos ieškovės pateiktos ir atsakovės neginčytos lentelės, į kurią įtraukti sprendimo 304, 323 ir 325 konstatuojamųjų dalių bei *Daiichi* diagramos ir lentelės duomenys, darytina išvada, kad laikotarpiu nuo 1991 m. spalio mėn. iki 1994 m. pabaigos ieškovės pardavimo Europoje kainos sudarė 90–93 % minimalių sutartų kainų.

Data	„Kainoraščio“ kaina Europai (DEM)	Minimali kaina Europai (DEM)	Vidutinė <i>Daiichi</i> kaina naudotojams Europoje (DEM)
1991.10.01	29,50	28,50	26,00
1992.04.01	32,50	31,00	28,50
1993.04.01	36,50	35,00	32,00
1994	39,00	37,50	35,01
1995	40,00	n.d.	35,33
1996	n.d.	n.d.	34,33
1997	43,00	n.d.	36,79
1998	46,00	n.d.	39,98

- 123 Vis dėlto iš bylos medžiagos nėra visiškai aišku, ar minimali 37,50 DEM kaina 1994 m. yra vidutinė visų šių metų kaina. Gali būti, atsižvelgiant, be kita ko, į

sprendimo 304 konstatuojamąją dalį, kad šie duomenys nurodo tik kainą konkrečiu 1994 m. momentu, pavyzdžiui 1994 m. balandžio 1 d., ką patvirtina prie 1999 m. birželio 23 d. BASF laiško Komisijai pridedamas dokumentas BASFAG 000301, dėl to tų metų vidutinė minimali kaina galėjo būti mažesnė nei 37,50 DEM. Taigi vidutinės ieškovės pardavimo kainos 1994 m. galėjo būti didesnės nei 93 % nuo minėtos vidutinės minimalios kainos.

124 Nustatytas ieškovės pardavimo kainų nukrypimas nuo minimalių sutartų kainų nėra reikšmingas ir, be to, būdingas tik trejiems metams ir trims mėnesiams, nors pažeidimas truko iš viso aštuonerius metus (nuo 1991 m. sausio mėn. iki 1999 m. vasario mėn., kaip matyti iš sprendimo 2, 296–300, 312, 620 ir 706 konstatuojamųjų dalių, o ne nuo 1991 m. rugsėjo mėn. iki 1999 m. vasario mėn., kaip dėl rašybos klaidos nurodyta sprendimo 1 straipsnio 2 dalies f punkte). Be to, iš tos pačios lentelės matyti, kad tuo pačiu laikotarpiu ieškovės pardavimo kainų kitimas sutapo su sutartų minimalių kainų kitimu, o visu pažeidimo laikotarpiu – reikšmingai sutapo su „kainoraščio“ kainų kitimu.

125 Antra, susitarimų dėl kiekių galimo neįgyvendinimo praktikoje atžvilgiu ieškovė teigia, kad, viena vertus, nuolat viršijo jai Europoje priskirtus biudžetus daug labiau nei *Roche* arba BASF ir, kita vertus, kad per keletą metų į Europą ji eksportavo daugiau *D-Calpan* nei pagal kartelinį susitarimą keisdama si informacija apie tai pranešė *Roche* ir BASF.

126 Dėl biudžetų viršijimo, vadovaujantis žemiau pateikiama ir atsakovės neginčyta lentele, kurią ieškovė sudarė remdamasi pranešimo apie kaltinimus priedų duomenimis ir ieškovės Komisijai administracinėje procedūroje pateiktais dokumentais, būtina pripažinti, kad *Roche* ir BASF taip pat dažnai viršydavo joms

priskirtus biudžetus ir kad ieškovės perviršiai buvo reikšmingi tik 1991–1993 m., kai būtent 1991 ir 1992 m. užfiksuoti didžiausi *Roche* priskirtų sumų viršijimai:

Metai	<i>Daiichi</i> biudžetas Europai*	<i>Daiichi</i> pardavimas Europai*	<i>Daiichi</i> koeficientas**	<i>Roche</i> koeficientas**	BASF koeficientas**
1991	370	411	111 %	114 %	86 %
1992	435	567	130 %	116 %	102 %
1993	470	646	137 %	95 %	104 %
1994	635	670	106 %	87 %	90 %
1995	640	607	95 %	85 %	78 %
1996	550	560	102 %	102 %	121 %
1997	585	606	104 %	110 %	86 %
1998	580	438	78 %	110 %	103 %

*: milijonais tonų.

** : pardavimas, apskaičiuotas procentais nuo individualiai priskirto biudžeto Europai.

¹²⁷ Be to, duomenys, kuriais remiasi ieškovė, yra susiję su biudžetais ir apimtimis Europoje, o ne pasaulyje. Iš pačios ieškovės teiginių Komisijoje, nurodytų ieškinio 88 punkte, matyti, kad biudžetų viršijimas regioniniu mastu karteliui nekėlė jokių sunkumų, kitaip nei didesnis nei 2 % biudžetų viršijimas pasauliniu mastu.

¹²⁸ Aplinkybė, kad pagal kartelinio susitarimo numatytą nuolatinio keitimosi informacija sistemą ieškovė pranešdavo sumažintus duomenis kitiems kartelio nariams, net

jei ji būtų įrodyta, negalėjo turėti jokio savarankiško poveikio, švelninančio žalingas nagrinėjamų antikonkurencinių susitarimų pasekmes vartotojams. Iš tikrųjų geriausiu atveju ši aplinkybė galėjo tik padėti ieškovei nuslėpti ir taip toliau tęsti pažeidimus, numatytus karteliniu susitarimu dėl kainų ir pardavimo kiekių.

- 129 Taigi šiuo pagrindu ieškovės pateikti įrodymai, net vertinant juos visus kartu, neleidžia daryti išvados, kad buvo aiškiai ir reikšmingai nukrypta nuo kartelio narių susitarimų. Bet kuriuo atveju byloje nėra nieko, kas patvirtintų, kad šios aplinkybės bet kuriuo momentu realiai trukdė kartelio veikimui.
- 130 Tokiomis aplinkybėmis negalima ieškovei sumažinti baudos dėl neteisėtų susitarimų neįgyvendinimo praktikoje, todėl šis jos prašymas atmetinas.

3. Dėl trečiojo su Pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymu susijusio pagrindo

- 131 Šis su Pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymu ieškovės atžvilgiu (žr. šio sprendimo 19–22 punktus) susijęs pagrindas dalytinas į keturias dalis.

Dėl pirmos ir antros dalies, susijusios su Pranešimo dėl bendradarbiavimo B ir C skyrių taikymu

- 132 Šio pagrindo pirmoje ir antroje dalyse ieškovė teigia, kad taikydama Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyrių Komisija turėjusi ją atleisti nuo baudos ar sumažinti ją ne

mažiau kaip 75 %, arba taikydama to paties pranešimo C skyrių bent jau sumažinti baudą 50–75 %.

Šalių argumentai

— Dėl pirmos dalies

- 133 Pagrįsdama šio pagrindo pirmą dalį ieškovė teigia, kad pagal Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyrių neatleisdama jos nuo baudos arba itin reikšmingai, t. y. 75–100 %, nesumažindama sumos, Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, nes „klaidingai taikė teisės aktus faktinėms aplinkybėms“ ir pažeidė Baudų nustatymo metodo gaires. Iš tikrųjų ji teigia tenkinusi visas šiame skyriuje numatytas sąlygas.
- 134 Konkrečiai dėl B skyriaus b punkto sąlygos, reikalaujančios, kad įmonė būtų „pirmoji, pateikusi lemiamus kartelinio susitarimo egzistavimo įrodymus“, ieškovė nurodo, kad tuo metu, kai pateikė turimą informaciją apie su vitaminu B 5 susijusį kartelinį susitarimą Komisijai, ši dar neturėjo pakankamai informacijos, kad įrodytų pažeidimo egzistavimą.
- 135 Ieškovė pabrėžia, kad 2000 m. birželio 7 d. Sprendime 2001/418/EB dėl tyrimo pagal EB sutarties 81 straipsnį ir EEE sutarties 53 straipsnį (byla COMP/36.545/F3 – Amino rūgštys) (OL L 152, 2001, p. 24), Komisija nusprendė, jog įrodymai yra lemiami Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus b punkto prasme, jei jų „savaimė pakanka kartelinio susitarimo egzistavimui įrodyti“. Kad konkretūs įrodymai būtų laikomi patvirtinančiais pažeidimą, ieškovės nuomone, jie turi būti

susiję su karteliu ir nurodyti jį apibūdinančią esminę informaciją: bendroves ir pavardes bei pareigas asmenų, dalyvaujančių pažeidime; duomenis apie kiekvieną dalyvių sutartį ir susitikimą; duomenis apie kiekvieno susitikimo diskusijų turinį ir bet kokius bendrus sandorius; pagrindinį kartelinio susitarimo mechanizmą ir jo veikimo būdą (pavyzdžiui, susitikimų dažnumą, priežiūros sistemų egzistavimą, sandorių laikymosi priežiūros struktūras ir įstaigas); pažeidimo trukmę.

136 Ieškovė pabrėžė, kad su vitaminu B 5 susijusio kartelinio susitarimo įrodymai, kuriuos *Roche* ir BASF pateikė iki ieškovės 1999 m. liepos 9 d. pareiškimo, yra nurodyti į administracinę bylą įtraukta 1999 m. birželio 22 d. *Roche* laiške Komisijai ir dviejuose 1999 m. birželio 15 d. ir 25 d. į šią bylą įtrauktuose BASF dokumentuose. Tačiau ieškovės nuomone, šie įrodymai jokių būdu neturėtų būti laikomi lemiamais.

137 Ieškovė konkrečiai nurodo, kad 1999 m. birželio 24 d. *Roche* pateiktus įrodymus sudarė 1995–1998 m. laikotarpio statistiniai dokumentai. Vis dėlto, kadangi nagrinėjamas pažeidimas tęsėsi nuo 1991 m. sausio mėn. iki 1999 m. vasario mėn., negalima teigti, kad šių įrodymų pagrindu buvo galima nustatyti pažeidimo trukmę. Šie įrodymai taip pat neatskleidė kartelinio susitarimo vykdymo pagrindinio mechanizmo: juose visiškai neminimos iniciatyvos dėl kainų derinimo ir tik neaiškiai minimos „sutartos rinkos dalys“ nepateikiant jokios informacijos apie konkrečius susitikimus, jų vietą, laiką ar dalyvius. 1999 m. birželio 15 d. ir 25 d. BASF pateikti įrodymai, ieškovės nuomone, buvo daug išsamesni, palyginti su 1999 m. birželio mėn. *Roche* pateiktaisiais, tačiau, kaip ir pastarieji, buvo neišsamūs, ypač pažeidimo trukmės atžvilgiu. Iš šių duomenų matyti, kad pirmą kartą dėl „susitarimo“ buvo diskutuojama 1992 m., o „su *Calpan* susiję sandoriai“ buvo nutraukti 1998 m. pabaigoje arba panašiu metu.

- 138 Vis dėlto ieškovė pažymi, kad jai nebuvo leista susipažinti su tam tikra BASF pateikta informacija, laikoma verslo paslaptimi. Pastebėdama, kad „labai mažai tikėtina, jog ši informacija padarė BASF įrodymus „lemiamais“, ieškovė prašo Pirmosios instancijos teismo, kad šis, taikydamas proceso organizavimo priemones, nurodytų Komisijai patekti teismui atitinkamų BASF dokumentų nesutrumpintas versijas, ir patvirtintų, kad informacija, su kuria ieškovei neleista susipažinti, nepadarė BASF pateiktų įrodymų lemiamais.
- 139 Priešingai, 1999 m. liepos 9 d. ieškovės Komisijai pateikti įrodymai buvo lemiami dėl jų išsamumo ir detalumo. Be kita ko, šie įrodymai leido Komisijai nustatyti kartelinio susitarimo raidą ir tvarką, pagrindinį kartelinio susitarimo mechanizmą, biudžetų koregavimo planus ir tvarką, susitikimų detales, kartelinio susitarimo veikimą nuo 1991 iki 1997 m. ir kartelinio susitarimo trukmę. Ieškovės pateiktų įrodymų lemiamą reikšmę taip pat patvirtina tai, kad Komisija beveik išimtinai jais rėmėsi aprašydama pažeidimą sprendime (1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Weig prieš Komisiją*, T-317/94, Rink. p. II-1235, 288 punktas). Sprendimo dalis, aprašanti su vitaminu B 5 susijusį kartelinį susitarimą (292–329 konstatuojamosios dalys), apie dvidešimt kartų nurodo ieškovės pateiktus teiginius, pareiškimus ir dokumentus, tik du kartus – BASF pateiktus pareiškimus bei dokumentus ir tik vienintelį kartą – *Roche* pareiškimą.
- 140 Ieškovė pabrėžė, kad kiekvieno nustatyto kartelinio susitarimo atveju sprendime Komisija nepagrindė *Roche* ir BASF pateiktų įrodymų lemiamo pobūdžio. Komisija greičiau atliko „bendrą *Roche* ir BASF teiginių apie visus skirtingus kartelinius susitarimus dėl vitaminų įvertinimą“. Šio bendro vertinimo atžvilgiu keltinas klausimas, ar Komisija teisingai įvertino ir kvalifikavo 1999 m. birželio mėn. *Roche* bei BASF pateiktus įrodymus lemiamais su vitaminu B 5 susijusio pažeidimo įrodymais. Tokiomis aplinkybėmis ieškovė prašo Pirmosios instancijos teismo peržiūrėti šiuos įrodymus ir palyginti juos su 1999 m. liepos 9 d. ieškovės „detaliais, išsamiais ir savanoriškai“ pateiktais įrodymais.

- 141 Atsakovė nesutinka, kad ieškovė gali remtis Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriumi, nes ieškovė ne pirma Komisijai pateikė lemiamus su vitaminu B 5 susijusio kartelinio susitarimo įrodymus. Ji iš naujo išvardija sprendime nurodytus argumentus, kad *Roche* ir BASF pirmos Komisijai suteikė lemiamus įrodymus – t. y. informaciją apie bendroves ir konkrečius sandoriuose dalyvaujančius asmenis, diskusijų objektus, pagrindinį kartelinio susitarimo planą ir pažeidimo trukmę – bei pridėda, kad šiuos įrodymus 1999 m. birželio 15 d. ir 23 d. pateikė BASF bei 1999 m. birželio 22 d. laišku – *Roche*.
- 142 Dėl ieškovės prašomų proceso organizavimo priemonių taikymo, viena vertus, atsakovė nurodo, kad ieškovė jau turi prašomus pateikti dokumentus, nes jie jai buvo išsiųsti Pranešimo apie kaltinimus priėmimo momentu, išskyrus BASF pateiktą pardavimo informaciją, esančią administracinės bylos 4413 puslapyje, kurią Komisija priskyrė prie konfidencialios informacijos. Kita vertus, atsakovė patvirtina, jog šie dokumentai buvo lemiami su vitaminu B 5 susijusio kartelinio susitarimo egzistavimui įrodyti.
- 143 Proceso organizavimo priemonių taikymo atžvilgiu dublike ieškovė atkreipia dėmesį į tai, kad atsakovė patvirtina, jog administracinėje procedūroje administracinės bylos 4413 puslapis nebuvo perduotas ieškovei, nes pripažintas konfidencialiu. Šiuo atžvilgiu ji teigia siekianti ne tiek gauti šio puslapio kopiją, kiek to, kad atsakovė pateiktą ją Pirmosios instancijos teismui pačiam įvertinti, ar šiame dokumente esanti informacija buvo pateikta atsakant į pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnio Komisijos prašymą, ir ar ji BASF pateiktus įrodymus padarė lemiamais Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus b punkto prasme.

— Dėl antros dalies

- 144 Tuo atveju, jei Pirmosios instancijos teismas nuspręstų, kad ieškovė neįvykdė Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus a punkte numatytos sąlygos, šio

pagrindo antroje dalyje ieškovė teigia, kad tiek, kiek ji atitinka bent jau šio skyriaus b ir e punktų sąlygas, Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą „klaidingai taikydama teisės aktus faktinėms aplinkybėms“ ir pažeidė Pranešimą dėl bendradarbiavimo reikšmingai, t. y. 50–75 %, nesumažindama jai paskirtos baudos pagal minėto pranešimo C skyrių.

- 145 Atsakovė pabrėžė, kad kadangi ieškovė ne pirma pateikė lemiamus kartelinio susitarimo egzistavimo įrodymus, ji nebegalėjo remtis Pranešimo dėl bendradarbiavimo C skyriumi.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 146 Savo pranešime dėl bendradarbiavimo Komisija apibrėžė sąlygas, kuriomis įmonė, bendradarbiaujanti su Komisija šiai atliekant tyrimą dėl draudžiamo kartelinio susitarimo, gali būti atleidžiama nuo kitu atveju skirtinos piniginės baudos arba bauda gali būti sumažinta (žr. Pranešimo dėl bendradarbiavimo A skyriaus 3 dalį).
- 147 Kaip tai nurodyta Pranešimo dėl bendradarbiavimo E skyriaus 3 dalyje, jis sukuria teisėtus lūkesčius įmonėms, norinčioms informuoti Komisiją apie kartelinio susitarimo egzistavimą. Dėl tokių teisėtų lūkesčių, kuriuos pagal šį pranešimą gali turėti su Komisija pageidaujancios bendradarbiauti įmonės, Komisija privalo atsižvelgti į šios įmonės bendradarbiavimą nustatydama paskirtos baudos dydį (šiuo klausimu žr. 2002 m. kovo 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *HFB ir kt. prieš Komisiją*, T-9/99, Rink. p. II-1487, 608 punktą; 2004 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Corus UK prieš Komisiją*, T-48/00, Rink. p. II-2325, 192 ir 193 punktus).

148 Pagal šio pranešimo B skyrių įmonei „bauda, kuri būtų skirta, jei ji nebūtų bendradarbiavusi su Komisija, sumažinama mažiausiai 75 %, arba gali būti visiškai atleidžiama nuo baudos sumokėjimo“, jei ji:

- „a) praneša Komisijai apie slaptą kartelinį susitarimą iki pastarajai priimant sprendimą pradėti tikrinti kartelio narėmis esančias įmones ir dar neturint pakankamai informacijos, kad įrodytų kartelinio susitarimo, apie kurį pranešama, egzistavimą;

- b) yra pirmoji, pateikusi lemiamus kartelinio susitarimo egzistavimo įrodymus;

- c) nutraukė savo dalyvavimą neteisėtoje veikloje iki pranešimo apie kartelinį susitarimą pateikimo momento;

- d) pateikia Komisijai bet kokią turimą naudingą informaciją apie kartelinį susitarimą, visus dokumentus ir įrodymus ir nuolat bei visiškai bendradarbiauja per visą tyrimą;

- e) nevertė kitos įmonės dalyvauti kartelyje ir nebuvo neteisėtos veiklos iniciatorė arba pagrindinė vykdytoja.“

- 149 Be to, pagal minėto pranešimo C skyrių, „(B skyriaus) b–e punktų sąlygas įvykdžiusiai įmonei, pranešusiai apie slaptą kartelinį susitarimą po to, kai Komisija priėmė sprendimą pradėti tikrinti kartelio narėmis esančias įmones, jei šis tikrinimas nesuteikia pakankamo pagrindo pradėti sprendimo priėmimo procedūrą, baudos suma sumažinama 50–75 %“.
- 150 Todėl atitinkamos įmonės visiškam atleidimui nuo baudos arba jos sumažinimui pagal Pranešimo dėl bendradarbiavimo B arba C skyrius reikia, be kita ko, kad ji būtų pirmoji pateikusi lemiamus kartelinio susitarimo egzistavimo įrodymus (B skyriaus b punkte numatyta sąlyga).
- 151 Sprendimo 743 konstatuojamosios dalies pirmame sakinyje Komisija nusprendė, kad „jos tarnyboms nuo 1999 m. birželio 2 d. iki 1999 m. liepos 30 d. atsiųstais dokumentais *Roche* ir *BASF* pirmosios pateikė lemiamus draudžiamų susitarimų dėl vitaminų B 2, B 5, C ir D 3 bei su betakarotino ir karotenoidų rinkų egzistavimo įrodymus“. Todėl 745 konstatuojamosios dalies pirmame sakinyje Komisija daro išvadą, kad taip buvo užkirstas kelias šią sąlygą įvykdyti kitoms įmonėms.
- 152 Ieškovė teigia priešingai, kad tinkamai įvykdė tą pačią sąlygą. Savo 1999 m. liepos 9 d. pareiškime ir prieduose Komisijai ji esą pateikė lemiamus su vitaminu B 5 susijusio kartelinio susitarimo įrodymus. Iki šio pareiškimo *Roche* ir *BASF* pateikti minėto susitarimo įrodymai, t. y. 1999 birželio 22 d. *Roche* laiškas, užregistruotas 1999 m. birželio 24 d., ir 1999 m. birželio 15 d. ir 23 d. du *BASF* laišakai (atitinkamai užregistruoti 1999 m. birželio 15 d. ir 25 d.), visgi negali būti laikomi lemiamais.

- 153 Konstatuotina, kad sprendimo 743 konstatuojamosios dalies pirmo sakinio formuluotė neleidžia nustatyti nei ar Komisija nusprendė, jog *Roche* ir BASF kartu įvykdė B skyriaus b punkte numatytą sąlygą kiekvieno iš minėtų pažeidimų atveju, nei ar jos sprendimas su vitaminu B 5 susijusio pažeidimo atžvilgiu yra pagrįstas atsižvelgiant į visus šių dviejų įmonių nurodytu laikotarpiu (nuo 1999 m. liepos 30 d. iki birželio 2 d.) pateiktus įrodymus, įskaitant ir pateiktus po 1999 m. liepos 9 d. ieškovės pareiškimo (konkrečiai – 1999 m. liepos 16 d. *Roche* ir BASF atsakymai į 1999 m. gegužės 26 d. Komisijos išsiųstus prašymus pateikti informaciją, be kita ko, ir apie vitaminą B 5: žr. sprendimo 132 konstatuojamąją dalį).
- 154 Šioje byloje visiškai nebūtina nagrinėti klausimo pagal Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus b punktą ir C skyrių, kurie numato labai reikšmingą arba tik reikšmingą baudos sumažinimą įmonei, kuri iš tikrųjų „pirma“ pateikė lemiamus įrodymus (2005 m. birželio 15 d. Pirmosios instancijos teismo *Tokai Carbon ir kt. prieš Komisiją*, T-71/03, T-74/03, T-87/03 ir T-91/03, nepaskelbta Rinkinyje — Rink. 2005, p. II-10*, 365 punktas), ar Komisija nusprendė ir jei taip, ar teisingai nusprendė, kad su vitaminu B 5 susijusio pažeidimo atžvilgiu *Roche* ir BASF abi įvykdė Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus b punkto sąlygas.
- 155 Be to, sprendimo 743 konstatuojamosios dalies neaiškumas dėl įrodymų, į kuriuos Komisija atsižvelgė atlikdama vertinimą pagal Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus b punktą, ieškovei neužkirto kelio vertinti šio įvertinimo pagrįstumo ir užginčyti jį Pirmosios instancijos teisme, kaip ir Pirmosios instancijos teismui neužkerta kelio vykdyti šio vertinimo teisėtumo kontrolę atsižvelgiant į šiose dalyse nurodytus argumentus.
- 156 Dėl sąvokos „lemiami kartelinio susitarimo egzistavimo įrodymai“, kitaip nei teigia ieškovė, visų pirma reikėtų konstatuoti, kad ši sąvoka nereiškia įrodymų, kurių

savaime pakanka, kad būtų įrodytas kartelinio susitarimo egzistavimas, ką patvirtina palyginimas su Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus a punkte pavartotomis sąvokomis, kuriose nurodomas šio pranešimo B skyriaus b punkte nevartojamas būdvardis „pakankami“ (žr. šiuo klausimu minėto 2005 m. birželio 15 d. Sprendimo *Tokai Carbon ir kiti prieš Komisiją* 362 punktą).

157 Antra, nors vien šio pranešimo B skyriaus b punkte nurodytų įrodymų nebūtinai turi pakakti įrodyti kartelinio susitarimo egzistavimą, jie vis dėlto turi būti lemiami. Taigi, tai turi būti ne paprasčiausi tyrimų tęsimo krypties nurodymai Komisijai, bet duomenys, kuriuos tiesiogiai galima naudoti kaip pažeidimus konstatuojantį sprendimą pagrindžiančius pagrindinius įrodymus.

158 Šiuo atveju neginčytina, kad tokius įrodymus 1999 m. liepos 9 d. pareiškimu ieškovė pateikė apie kartelinį susitarimą dėl vitamino B 5. Šiame pareiškime detalai aprašytas kartelis konkrečiai nurodant jo įsteigimą ir trukmę, narius ir jų motyvus, pagrindinius principus (pardavimą padalijanti biudžetų sistema, suderinti kainų didinimai, keitimasis informacija) bei labai detalių daugelio pažeidimo metu įvykusių susitikimų sąrašą, jų datas, vietas, diskusijų turinį ir dalyvių pavardes. Taip pat buvo pridėti dokumentai, kurie pakankamai detalai bei su skaičiais parodo, be kita ko, biudžetų sistemos veikimą ir suderintus kainų padidinimus. Be to, kaip teisingai pastebėjo ieškovė, sprendime aprašant su vitaminu B 5 susijusį pažeidimą daugiausia remiamasi ieškovės pateikta informacija.

159 Tokiomis aplinkybėmis ieškovė pagrįstai teigia, kad atsakymas į klausimą, ar *Roche* arba *BASF*, o ne ieškovė iš tikrųjų buvo įmonės, kurios pirmos pateikė lemiamus įrodymus, turi būti sprendžiamas vien 1999 m. liepos 9 d. *Roche* ir *BASF* Komisijai pateiktų įrodymų pagrindu. Pati atsakovė atsiliepime į ieškinį, be kita ko, sprendimo

743 konstatuojamosios dalies pirmo sakinio pastabą paaiškino, kad pirmi lemiami su vitaminu B 5 susijusio kartelinio susitarimo egzistavimo įrodymai buvo pateikti 1999 m. birželio 15 d. ir 23 d. BASF laiškais bei 1999 m. birželio 22 d. *Roche* laišku.

160 Šiuo atžvilgiu reikėtų laikyti, kad šioje byloje esantys 1999 m. birželio 25 d. BASF įrodymai, kurie pateikti 1999 m. birželio 15 d. ir 23 d. laiškais, užtikrintai gali būti laikomi pagrindiniais kartelinio susitarimo vitamino B 5 rinkoje egzistavimo įrodymais, ir dėl to bet kuriuo atveju užkertančiais kelią ieškovei įvykdyti Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus b punkte numatytą sąlygą.

161 Iš tikrųjų reikėtų pabrėžti, kad 1999 m. birželio 15 d. laiške atskleidžiama informacija ne tik apie kartelio narius, bet ir apie tam tikrus kartelinio susitarimo pradinio laikotarpio susitikimus nurodant jų vietas (Bâle ir Tokijas) bei dalyvaujančių asmenų pavardes. Jame nurodomos neteisėtoje veikloje dalyvaujančiųjų asmenų pavardės, tai, jog kartelio susirinkimai vykdavo kas ketvirtį, susitarimų turinys (kvotų paskirstymas, kas mėnesinis pasikeitimas informacija apie pardavimo apimtis, kainų didinimas), o pažeidimo laikotarpiu įvardijamas laikotarpis nuo 1992 m. iki 1998 m. pabaigos, t. y. beveik visas sprendime nustatytas pažeidimo laikotarpis. Be to, 1999 m. birželio 23 d. laiško prieduose, be kita ko, pateikiami skaičiai apie kartelio nariams 1995 ir 1996 metams priskirtas kvotas bei 1994 m. balandžio 1 d. „kainoraščio“ bei minimalias kainas, t. y. pateikiama informacija, kuri daug detaliau apibūdina ir paaiškina 1999 m. birželio 15 d. nurodytus neteisėtus veiksmus.

162 Šio sprendimo 160 punkte suformuluotos išvados neturėtų paneigti faktas, kad 1999 m. birželio 25 d. BASF pateikti įrodymai nenurodo tikslios sprendime

nustatytos pažeidimo trukmės, nes Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus b punkto sąlyga nereikalauja, kad įmonė pateiktų įrodymus apie visas Komisijos sprendime konstatuotas aplinkybes. Minėtos išvados nepaneigia tai, kad sprendime Komisija gausiai rėmėsi ieškovės, o ne BASF pateiktais įrodymais.

163 Tokiomis aplinkybėmis, nesant reikalo nei nurodyti atsakovei pateikti 4413 puslapį ar kitus administracinės bylos dokumentus, kaip to prašė ieškovė, nei išnagrinėti, ar 1999 m. birželio 22 d. *Roche* pateikti įrodymai, ne tokie gausūs kaip BASF pateiktieji, gali būti laikomi lemiamais su vitaminu B 5 susijusio kartelinio susitarimo egzistavimo įrodymais, pritartina atsakovės nuomonei ir pripažintina, kad neatsižvelgiant į akivaizdžiai didesnės apimties, detalesnius ir labiau dokumentuotus ieškovės 1999 m. liepos 9 d. Komisijai pateiktus įrodymus, ji neįvykdė Pranešimo dėl bendradarbiavimo B skyriaus b punkto sąlygos ir todėl jai nebuvo galima taikyti šio pranešimo B arba C skyrių.

164 Ieškovei neįrodžius, kad jos atžvilgiu netaikydama vienos arba kitos išlygos Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą arba pažeidė Pranešimą dėl bendradarbiavimo, šio pagrindo pirma ir antra dalys atmestinos.

Dėl su Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus taikymu susijusios trečios ir ketvirtos dalies

165 Papildomai pateikiamose trečioje ir ketvirtoje šio pagrindo dalyse ieškovė teigia, kad pagal Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyrių Komisija jai privalėjusi sumažinti baudą 50 %, arba bet kuriuo atveju bent daugiau nei 35 %.

Šalių argumentai

— Dėl trečios dalies

¹⁶⁶ Trečioje dalyje ieškovė teigia, kad Komisija pažeidė vienodo vertinimo principą, nes, priešingai nei *Roche* ir *BASF*, 50 % nesumažino ieškovei paskirtos baudos pagal minėto pranešimo D skyrių, nors, ieškovės nuomone, jos bendradarbiavimas buvo bent tokios pačios apimties bei savanoriškas, kaip ir *Roche* bei *BASF*, ir vyko tame pačiame administracinės procedūros etape.

¹⁶⁷ Ieškovė primena, kad pagal 2001 m. gruodžio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Krupp Thyssen Stainless ir Acciai speciali Terni prieš Komisiją* (T-45/98 ir T-47/98, Rink. p. II-3757, 245 punktas) ir sprendimą *Acerinox prieš Komisiją* (T-48/98, Rink. p. II-3859, 139 punktą) atitinkamų įmonių bendradarbiavimo laipsnis turi būti laikomas panašiu, jei tame pačiame administracinės procedūros etape ir analogiškomis aplinkybėmis šios įmonės pateikė Komisijai panašią informaciją apie aplinkybes, dėl kurių jos yra kaltinamos. Šiuo atveju daug aplinkybių patvirtina, kad ieškovės bendradarbiavimas buvo panašus arba net didesnis už *Roche* ir *BASF* bendradarbiavimą: atitinkamų įmonių ryšių su Komisija užmezgimo aplinkybės, įrodymų pateikimo laikas, įrodymų teikimo savanoriškumas ir pateiktų įrodymų „ pridėtinė vertė “.

168 Atsakovė ginčija tai, kad vienodo vertinimo principas šiuo atveju reikalauja sumažinti ieškovės baudą 50 % pagal Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyrių, t. y. identiškai *Roche* ir BASF suteiktiems sumažinimams. Ji konkrečiai nurodo, kad, išreikšdama savo norą bendradarbiauti, ieškovė susisiekė su Komisija daugiau kaip mėnesiu vėliau nei *Roche* ir BASF, bei kad realiai pradėjo bendradarbiauti tik tuomet, kai Komisija jau turėjo *Roche* ir BASF pateiktus lemiamus kartelinio susitarimo įrodymus. Todėl tai, kad pasinaudodama jai suteikta diskrecija nustatyti baudą Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriuje numatyttame 10–50 % intervale, ji sumažino ieškovei paskirtą baudą 35 %, neturėtų pažeisti vienodo vertinimo principo.

— Dėl ketvirtos dalies

169 Antrą kartą papildomai pateikiamoje šio pagrindo ketvirtoje dalyje ieškovė teigia, kad nesuteikdama jai daugiau kaip 35 % sumažinimo už tai, kad ji laikėsi šio pranešimo D skyriaus 2 dalies pirmos ir antros įtraukos, Komisija pažeidė Pranešimą dėl bendradarbiavimo ir vienodo vertinimo principą.

170 Šiuo klausimu ieškovė primena, kad jai pritaikytas 35 % sumažinimas už tai, kad ji įvykdė Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus 2 dalies pirmą įtrauką, t. y. už tai, kad iki pranešimo apie kaltinimus išsiuntimo ji Komisijai pateikusi dokumentus, informaciją ir kitus įrodymus, kurie padėjo patvirtinti padaryto pažeidimo egzistavimą. Tačiau ieškovė pabrėžia, kad Komisija sprendime visiškai nepripažino to, jog neginčydama pranešime apie kaltinimus nurodomų faktų teisingumo ieškovė įvykdė ir Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus 2 dalies antros įtraukos sąlygas.

- 171 Iš šio pranešimo D skyriaus 2 dalies matyti, kad jos pirma ir antra įtraukos nustato atskirus ir skirtingus baudos sumažinimo pagrindus. Tokiomis aplinkybėmis tai, kad Komisija nepritaikė ieškovei didesnio sumažinimo po to, kai ieškovė įvykdė šio pranešimo D skyriaus 2 dalies pirmos ir antros įtraukų sąlygas, yra klaidingas šio pranešimo taikymas arba bent jau juo sukurtų teisėtų lūkesčių pažeidimas.
- 172 Be to, toks Komisijos atsisakymas sumažinti ieškovei baudą jai įvykdžius Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus 2 dalies dvi įtraukas, pažeidė ir vienodo vertinimo principą, nes neatitiko Komisijos praktikos. Ieškovė šiuo klausimu nurodo Sprendimą *British Sugar* (šio sprendimo 46 punktas) ir 1998 m. gruodžio 9 d. Komisijos sprendimą 1999/271/EB dėl tyrimo pagal EB sutarties 85 straipsnį (IV/34.466 – Graikijos keltai) (OL L 109, 1999, p. 24), kuriuose įmonėms *British Sugar* ir *Anek* baudos sumažintos atitinkamai 50 % ir 45 % už tai, kad jos tuo pačiu metu įvykdė Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus 2 dalies pirmoje ir antroje įtraukose numatytas sąlygas.
- 173 Atsakovė ginčija ieškovės reikalavimą pagal minėto pranešimo D skyrių sumažinti jai baudą daugiau nei 35 %. Ji teigia, kad bauda sumažinta 35 % atsižvelgiant ir į tai, kad ieškovė neginčijo faktinių aplinkybių. Sprendimo 754 konstatuojamojoje dalyje (žr. šio sprendimo 20 punktą) minima, kad ieškovė neginčijo faktinių aplinkybių. Teisingai aiškinant šią konstatuojamąją dalį darytina išvada, kad joje numatytos dvi galimybės: pirma, įmonės pagalba nustatant pažeidimų egzistavimą ir faktų teisingumo neginčijimas, bei, antra, faktų teisingumo neginčijimas neprisidedant prie pažeidimų egzistavimo nustatymo. Taip aiškinti šią konstatuojamąją dalį reikia atsižvelgiant į sakinio kontekstą ir visą sprendimą, kuriame matyti, kad nors nė viena iš įmonių neginčijo faktų teisingumo, kai kurios įmonės neįvykdė prisidėjimo prie pažeidimų nustatymo sąlygos tam tikrų vitaminų produktų atžvilgiu. *Roche* ir *BASF* baudų sumažinimas, be kita ko, patvirtina ieškovės pateikto sprendimo aiškinimo

netikslumą. Iš tikrųjų, jei šis aiškinimas būtų teisingas, tai sumažinant baudas *Roche* ir *BASF* nebūtų buvę atsižvelgta į tai, kad jos neginčijo joms priskiriamų pažeidimų faktinių aplinkybių teisingumo, o kiekvienai iš jų sumažinti baudą 50 % būtų buvę nelogiška iš Komisijos pusės, nes didžiausias galimas sumažinimas pagal D skyrių joms būtų buvęs suteiktas net ir neįvykdžius visų jame nurodytų sąlygų.

174 764 konstatuojamojoje dalyje atsakovė paprasčiausiai dar kartą nepaminėjo D skyriaus antros įtraukos, nors šioje konstatuojamojoje dalyje bendrai paminimas ieškovės bendradarbiavimas su Komisija.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

175 Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriuje numatyta:

„1. Jei įmonė bendradarbiauja, nors neįvykdytos visos B ir C (skyrių) sąlygos, bauda, kuri būtų skirta, jei ji nebūtų bendradarbiavusi su Komisija, sumažinama 10–50 %.

2. Taip yra būtent tuomet, kai:

- prieš išsiunčiant pranešimą apie kaltinimus įmonė suteikė Komisijai informaciją, dokumentus ar kitus įrodymus, padedančius įrodyti padarytą pažeidimą,

- gavusi pranešimą apie kaltinimus įmonė informuoja Komisiją, kad ji neginčija faktų, kuriais Komisija grindžia savo kaltinimus, teisingumo.“

¹⁷⁶ Pirmiausia reikia išnagrinėti klausimą, ar pagal D skyrių jai Komisijos paskirta bauda sumažinta 35 % vien šio skyriaus 2 dalies pirmame sakinyje numatyto bendradarbiavimo pagrindu, kaip tai nurodo ieškovė, ar šiuo sumažinimu siekta taip pat ir atlyginti ieškovei už tai, kad ši neginčijo pranešime apie kaltinimus nurodytų faktų teisingumo, kaip tai nurodo atsakovė, turint omenyje, kad ji neneigia, jog ieškovė įvykdė minėto skyriaus 2 dalies antros įtraukos sąlygą. Tai, kad ieškovė neginčija pranešime apie kaltinimus pateiktų faktinių aplinkybių teisingumo, be kita ko, aiškiai matyti iš jos 2000 m. spalio 2 d. atsakymo į šį pranešimą turinio.

¹⁷⁷ Kaip pabrėžė atsakovė, iš sprendimo 148 konstatuojamosios dalies iš tikrųjų darytina išvada, kad nė viena iš aštuonių įmonių, kurioms sprendimu paskirtos baudos, neginčijo faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija pagrindė savo pranešimą apie kaltinimus, teisingumo. Nors 746 konstatuojamojoje dalyje iš esmės perteikiamas visas Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus tekstas, o Komisija 15 % ir 10 % sumažino baudas atitinkamai *Merck KgaA* ir *Aventis SA* pagal minėto skyriaus 2 dalies antrą įtrauką, nes šios neginčijo prieš jas panaudotų faktinių aplinkybių, atitinkamai susijusių su vitamino C ir vitamino D 3 pažeidimais (763 ir 767 konstatuojamosios dalys), ji tos pačios nuostatos negalėjo taikyti ieškovei, todėl sumažino jos baudą tik pagal D skyriaus 2 dalies pirmą įtrauką (764 konstatuojamoji dalis).

178 Savo raštuose atsakovė siekia paaiškinti šį netaikymą tuo, kad kadangi įmonių bendradarbiavimas pasireiškė tik faktinių aplinkybių neginčijimu, Komisija sumažino baudą vien tik tokio bendradarbiavimo pagrindu aiškiai nurodydama Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus 2 dalies antrą įtrauką, o įmonėms, kurios dar ir bendradarbiavo, t. y. *Roche*, *BASE*, *Solvay Pharmaceuticals BV*, *Daiichi*, *Eisai Co. Ltd* ir *Takeda Chemical Industries Ltd*, ji, vadovaudamasi šios nuostatos pirma įtrauka, sumažino baudą tik vieną kartą, tačiau atsižvelgiant į abu bendradarbiavimo tipus; šio sumažinimo atžvilgiu ji paprasčiausiai nepaminėjo antros įtraukos. Bet kuriuo atveju, iš sprendimo konteksto aiškiai matyti, kad baudos sumažinimas ieškovei buvo pagrįstas tiek jos informacijos ir dokumentų pateikimu, tiek faktinių aplinkybių neginčijimu.

179 Šiuo atžvilgiu pakanka nurodyti, kad pirmą kartą šį paaiškinimą Komisija suformulavo Pirmosios instancijos teisme ir kad jis visiškai neminimas Komisijos narių kolegijos priimtame sprendime. Ieškovės pateiktas faktinių aplinkybių neginčijimo vertinimas turėjo būti nurodytas su įmonės bendradarbiavimu susijusiose konstatuojamosiose dalyse (ne tik su administracinės procedūros eiga susijusioje 148 konstatuojamojoje dalyje), kaip įmonių *Merck* ir *Avintis* atvejais tai aiškiai nurodyta 752, 753, 763 ir 767 konstatuojamosiose dalyse (šiuo klausimu žr. 2002 m. kovo 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *ABB Asea Brown Boveri prieš Komisiją*, T-31/99, Rink. p. II-1881, 242 ir 244 punktus bei minėto 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Tokai Carbon ir kt. prieš Komisiją* 413–415, 439 ir 453 punktus). Atsižvelgiant į ieškovės nurodytos 754 konstatuojamosios dalies formuluotę ir būtent į žodžių „ir (arba)“ vartojimą joje, reikia pripažinti, kad iš jos negalima daryti išvados, jog ieškovė neginčijo faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija pagrindė savo kaltinimus, teisingumo, juo labiau, kad ši konstatuojamoji dalis eina po tų sprendimo konstatuojamųjų dalių (747–753 konstatuojamosios dalys), kuriose Komisija išnagrinėjo kiekvienos iš nagrinėjamų įmonių bendradarbiavimo tipą ir, kitaip nei *Merck* ir *Avintis* atvejais, nepaminėjo, kad ieškovė neginčijo faktinių aplinkybių.

180 Atsižvelgiant į su ieškove susijusias sprendimo 749, 750 ir 764 konstatuojamąsias dalis (žr. šios sprendimo 22 punktą) Pirmosios instancijos teismas gali tik pastebėti, kad Komisija netaikė įmonei Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus 2 dalies antros įtraukos, nors ieškovė ir įvykdė šios nuostatos sąlygas.

181 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Komisija neatsižvelgė į ieškovės bendradarbiavimo iki sprendimo priėmimo svarbą ir taip ieškovei neteisėtai neleido pasinaudoti minėta nuostata. Kadangi Komisija pažeidė Pranešimą dėl bendradarbiavimo, Pirmosios instancijos teismas turi pasinaudoti savo neribota jurisdikcija ir šiomis aplinkybėmis užtikrinti teisėtų lūkesčių, kuriuos galėjo sąlygoti šio pranešimo D skyrius, apsaugą.

182 Naudodamasis šia jurisdikcija bei atsižvelgdamas į ieškovės bendradarbiavimo apimtį, kuri matyti iš 1999 m. liepos 9 d. Komisijai gausiai persiųstų dokumentų ir daugybės nuorodų sprendime į bendradarbiaujant pateiktus įrodymus, iki pranešimo apie kaltinimus išsiuntimo bei į šio bendradarbiavimo savanoriškumą dar iki Komisijai panaudojant savo tyrimo galias ieškovės atžvilgiu, Pirmosios instancijos teismas mano, kad dar iki Pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymo apskaičiuotą baudą ieškovei reikėtų papildomai sumažinti 15 % juos pridėdant prie Komisijos jau suteikto 35 % sumažinimo.

183 Kadangi tokiu atveju bauda ieškovei sumažinama 50 %, t. y. daugiausia, kiek numato Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyrius, nėra reikalo specialiai nagrinėti ieškovės

šiose pagrindo dalyse pateiktų kaltinimų Komisijai dėl vienodo vertinimo principo pažeidimo.

184 Iš to darytina išvada, kad galutinė ieškovei paskirta bauda sumažinama iki 18 milijonų eurų.

Dėl tam tikrų sprendime pateikiamų duomenų konfidencialumo

185 Pabrėžtina, kad paskelbtos sprendimo redakcijos 123 konstatuojamojoje dalyje nenurodomi tam tikri duomenys apie atitinkamo produkto pasaulinę apyvartą ir paskutinių pilnų kalendorinių pažeidimo metų rinkos dalis arba vietoje jų nurodomi skaičių intervalai verslo paslapčių išsaugojimo tikslais. Taip yra būtent su vitaminų A, E, B 5, betakarotino ir karotenoidų rinkomis susijusių duomenų atveju.

186 Nei ieškovė, nei Komisija iš pradžių Pirmosios instancijos teismo neprašė užtikrinti šių duomenų konfidencialumo.

187 Kadangi 1994 m. kovo 3 d. Nurodymų Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo kancleriui (OL L 78, 1994, p. 32), paskutinį kartą iš dalies pakeistų 2002 m. birželio 5 d. (OL L 160, 2002, p. 1), 17 straipsnio 4 dalyje numatyta, jog „vienos iš

šalių prašymu arba teismo iniciatyva <...> tam tikri duomenys gali būti neištraukti į su byla susijusius leidinius, jei yra pateisinama priežastis <...> užtikrinti šių duomenų konfidencialumą“, taikydamas proceso organizavimo priemones Pirmosios instancijos teismas siūlė šalims išreikšti savo nuomonę klausimu, ar šioje byloje yra teisėta priežastis, kad su šia byla susijusiuose leidiniuose vis dar būtų užtikrinamas šio sprendimo 188 punkte nurodytų duomenų konfidencialumas.

188 Ieškovė atsakė, kad su šia byla susijusiuose Pirmosios instancijos teismo leidiniuose nereikia užtikrinti su ja susijusių duomenų konfidencialumo, nes šie duomenys paseno. Savo ruožtu atsakovė, pritardama galimam tų duomenų apie ieškovę paskelbimui, dėl kurių ši išreiškė sutikimą, priduria, kad su kitomis įmonėmis susiję duomenys visgi negali būti atskleidžiami, nes sudaro verslo paslaptį, ir kad šios įmonės buvo paprašiusios užtikrinti šių duomenų konfidencialumą skelbiant sprendimą.

189 Kadangi nagrinėjami duomenys yra apie laikotarpius (kurie tęsėsi iki 1998 m.), pasibaigusius mažiausiai prieš šešerius metus, ir neturi jokios strateginės reikšmės, Pirmosios instancijos teismas, manydamas, kad nuo to laiko jie paseno (žr. šiuo klausimu 1996 m. birželio 19 d. Pirmosios instancijos nutarties *NMH Stahlwerke ir kt. prieš Komisiją*, T-134/94, nuo T-136/94 iki T-138/94, T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 ir T-157/94, Rink. p. II-537, 25 ir 32 punktus), nusprendžia, kad nebereikia užtikrinti jų konfidencialumo su šia byla susijusiuose leidiniuose. Todėl tam tikri su vitamino B 5 rinka susiję duomenys, įskaitant ir apie kitas nei ieškovė įmones, buvo ištraukti į posėdžio pranešimą, o taip pat konkretūs vitaminų A ir E rinkų duomenys nurodomi šiame sprendime taip, be kita ko, padedant suprasti Pirmosios instancijos teismo motyvus dėl pirmojo šio ieškinio pagrindo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

¹⁹⁰ Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Pagal šio reglamento 87 straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą Pirmosios instancijos teismas gali paskirstyti išlaidas šalims, jeigu dalis kiekvienos šalies reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama.

¹⁹¹ Šiuo atveju, kadangi didžioji dalis ieškovės reikalavimų buvo atmesta, įvertinus bylos aplinkybes teisinga būtų nurodyti jai padengti keturis penktadalius savo ir keturis penktadalius Komisijos patirtų bylinėjimosi išlaidų, o pastarajai nurodyti padengti penktadalį savo ir penktadalį ieškovės patirtų bylinėjimosi išlaidų.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Sumažinti ieškovei pagal 2001 m. lapkričio 21 d. Komisijos sprendimo 2003/2/EB dėl tyrimo pagal EB sutarties 81 straipsnį ir pagal EEE**

susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/E-1/37.512 – Vitaminai) 3 straipsnio f punktą paskirtą baudą iki 18 milijonų eurų.

2. Atmesti likusią ieškinio dalį.

3. Ieškovė padengia keturis penktadalius savo ir keturis penktadalius Komisijos patirtų bylinėjimosi išlaidų, o pastaroji padengia penktadalį savo ir penktadalį ieškovės patirtų bylinėjimosi išlaidų.

Legal

Mengozzi

Wiszniewska-Białecka

Paskelbta 2006 m. kovo 15 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

Pirmininkas

E. Coulon

H. Legal

Turinys

Ginčo aplinkybės	II - 719
Procesas ir šalių reikalavimai	II - 727
Dėl teisės	II - 728
1. Dėl su pradiniu baudos dydžio nustatymu susijusio pirmojo pagrindo	II - 729
Šalių argumentai	II - 729
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 734
Įvadinės pastabos	II - 734
Dėl pirmos dalies	II - 737
Dėl antros ir trečios dalių	II - 740
2. Dėl antrojo pagrindo, susijusio su lengvinančia vien dalinio draudžiamų susitarimų vykdymo aplinkybe	II - 749
Šalių argumentai	II - 749
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 751
3. Dėl trečiojo su Pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymu susijusio pagrindo ..	II - 760
Dėl pirmos ir antros dalies, susijusios su Pranešimo dėl bendradarbiavimo B ir C skyrių taikymu	II - 760
Šalių argumentai	II - 761
— Dėl pirmos dalies	II - 761
— Dėl antros dalies	II - 764
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 765
	II - 783

Dėl su Pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriaus taikymu susijusios trečios ir ketvirtos dalies	II - 771
Šalių argumentai	II - 772
— Dėl trečios dalies	II - 772
— Dėl ketvirtos dalies	II - 773
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 775
Dėl tam tikrų sprendime pateikiamų duomenų konfidencialumo	II - 779
Dėl bylinėjimosi išlaidų	II - 781